Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Wonen en werken. In een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Jaarstukken 2022

Vastgesteld door het dagelijks bestuur op 12 april 2023

Inhoud

Inleiding **4**

I Jaarverslag **5**

1. Programmaverantwoording 5
Voorwoord 5

1.1 Thema's 7
1.2 Dit deden wij voor Zuid-Holland Zuid 8
1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen 10
1.4 Kritische prestatie indicatoren 16
1.5 Wat heeft het gekost? 24

2. Paragrafen 31

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32
2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 36
2.3 Financiering 37
2.4 Bedrijfsvoering 41
2.5 Openbaarheidsparagraaf 47

II Jaarrekening 2022 **50**

1. Balans per 31 december 2022 51
2. Programmarekening 2022 67
3. Wet normering topinkomens (WNT) 69
4. Begrotingsrechtmatigheid 71

Bijlage 1 Verbonden partijen **73**
Bijlage 2 Overzicht taakvelden **74**
Bijlage 3 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen **75**

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2022 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2022. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde beheersmatige en financiële resultaten. Inhoudelijk wordt separaat, per opdrachtgever, gerapporteerd over de uitvoering van de jaarprogramma's 2022.
In de begroting 2022 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

Voorwoord

2022 was het jaar van veel samenwerken. Van het samenwerken met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Maar ook het samenwerken met collega's; en dat kon gelukkig weer veel vaker 'in levenden lijve' op kantoor. Dat is een goede ontwikkeling gezien de grote opgaven waar we met elkaar voor staan om de regio veilig, gezond en duurzaam te houden.

In deze jaarrekening ligt uiteraard de focus op het financieel resultaat van 2022. We komen uit op een klein positief saldo. In deze tijd van oplopende inflatie en stijgende kosten iets om trots op te zijn.

Er is veel werk verzet in het afgelopen jaar. Teveel om in dit voorwoord volledig te zijn. Toch noem ik er een paar. Zo werden de resultaten van het moestuinonderzoek Pfas bekend en kregen moestuin eigenaren nieuwe adviezen. Deze stoffen horen niet thuis in ons milieu, niet in ons water en niet in ons voedsel. Wij blijven ons dan ook gezamenlijk inzetten om deze uitstoot te stoppen.

Milieucriminaliteit raakt ook onze regio. We hebben te maken met mestfraude, illegale handel in en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, afvalcriminaliteit en gesjoemel met bodem- en grondstromen. De effecten zijn niet altijd direct zichtbaar, maar hebben zeer grote gevolgen voor de omgeving, de economie en onze volksgezondheid. Inspecteurs van de vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland controleerden samen afvalbedrijven om deze vorm van criminaliteit tegen te gaan.

OZHZ ging met gemeenten aan de slag met de 3-30-300 regel. Een vuistregel om slimme keuzes te maken op het gebied van klimaat adaptief bouwen. Met deze regel meet je namelijk drie dingen: Eerst of je vanuit elke woning drie bomen ziet. Dan of 30% van een wijk in de schaduw van een boom valt. En daarna of vanuit elke woning op 300 meter afstand een verkoelend parkje is.
Er is het afgelopen jaar al ingezet op de label C-verplichting van kantoren en deze activiteiten gaan in 2023 onverstoorbaar door. In 2023 mogen kantoren alleen gebruikt worden als ze minstens Label C hebben. Een speciaal team van energietoezichthouders bij OZHZ controleert bedrijven hierop. Bij kantooreigenaren die niet in beweging komen, starten zij een handhavingstraject. Tegelijkertijd zijn er

ook trajecten voor eigenaren en ondernemers die juist graag méér willen doen dan verplicht.

Samen met de andere omgevingsdiensten zijn en blijven we op zoek naar deskundige collega's met een passie voor hun omgeving. Met de slogan 'de betere wereldbaan' slaan we de handen ineen en promoten we ons werk aan nieuwe collega’s.

In het afgelopen jaar is OZHZ overgegaan op een heel nieuw zaaksysteem: Open Wave. Collega's zijn opgeleid en de zogenaamde key-users hebben ervoor gezorgd dat de overgang naar het nieuwe systeem goed is verlopen. Complimenten hiervoor.

Dank en waardering voor alle medewerkers die zich in 2022 hebben ingezet voor een veilig, gezond, duurzaam en leefbaar Zuid-Holland Zuid!

Meindert Stolk
voorzitter OZHZ

1.1 Thema's

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk gevolgen hebben voor de veiligheid van bewoners in de omgeving. Dit doen wij door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Samen met bijvoorbeeld de veiligheidsregio worden risicoanalyses gemaakt om onveilige situaties zoveel als mogelijk te voorkomen. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio. Dit doen wij door advies te geven over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. De omgevingsdienst adviseert over energiebesparing aan bedrijfstakken zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en bedrijven in de agrarische sector. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. We streven hierbij naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. Dit gebeurt door vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseren onze deskundigen over hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico's voor de gezondheid kan. Daarnaast toetsen wij ook de saneringsplannen van gemeenten en bedrijven.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ houdt toezicht op bedrijven en behandelt klachten van inwoners over milieuoverlast. Daarnaast ondersteunen wij een aantal gemeenten met toezicht en handhaving bij bijvoorbeeld evenementen. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie. Ook op het gebied van geluid heeft OZHZ een rol. Geluidoverlast is een breed begrip. Wat voor de ene inwoner gezellige muziek is, kan voor een andere persoon irritante herrie zijn.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

2022

Dit deden wij voor onze gemeenten en provincie

Jaarstukken

Wat deed OZHZ?

Voor de inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van OZHZ. U leest daar het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Van het rustig wonen langs de snelweg tot aan ondermijning. Hoe de woonwijk van de toekomst eruit ziet tot aan toezicht op de jacht. U leest interviews met experts en ziet wat onze adviezen in de praktijk betekenen.

Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner. Binnen de omgeving klikt u verder als u meer wilt weten over wat we gedaan hebben in een bepaalde gemeente of vanuit een van onze programma's. Ook kunt u alvast doorklikken naar 2023. Wij geven u graag een goed beeld.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/jaarverslag-2022/

1.3 Bestuurlijke ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doet OZHZ verslag van de belangrijkste ontwikkelingen die op dit moment spelen. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- De Omgevingswet
- De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)
- De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten
- De Energieagenda
- Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond
- De aanpak van ondermijning
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Versterking en doorontwikkeling van de VTH-taken

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Hoe OZHZ de Omgevingswet implementeert, staat in het jaarplan van de Ontwikkelaanpak 2022 - 2025. De voorbereidingen doet OZHZ samen de provincie Zuid-Holland, gemeenten, andere omgevingsdiensten en de ketenpartners in de regio, zoals de GGD, de waterschappen en de veiligheidsregio.

Het programma Omgevingswet richtte zich in 2022 vooral op:

- Het inrichten en aanpassen van systemen en processen voor de uitvoering van de VTH-taken, waaronder ook de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- Het maken van uitvoeringsafspraken met de opdrachtgevers.
- Het ontwikkelen van verdiepende kennis, het opdoen van ervaring en het ontwikkelen van producten.
- Het voorbereiden op de veranderende uitvoering van de VTH-taken.
- De implementatie van een nieuw VTH-systeem.

In 2022 werkte OZHZ aan de basisinrichting voor de VTH-taken en legde relevante koppelingen aan met onder meer het DSO. Samen met opdrachtgevers is voor de prefase de behandeldienst ingesteld voor de taken die OZHZ uitvoert. Zo kan OZHZ daadwerkelijk een aanvraag, melding en/of informatieplicht via het DSO ontvangen. De afgelopen periode vonden diverse (keten) testen voor OZHZ-taken plaats, waarmee OZHZ in 2023 ook doorgaat. Ervaring leert vooralsnog dat de techniek de ene keer wel, de andere keer niet werkt. Zonder duidelijke oorzaak. Langzaam zijn steeds meer gemeenten in de regio aangesloten op het DSO, maar nog niet allemaal. Het 1 op 1 testen veronderstelt wel dat de benodigde technische aansluitingen bij alle opdrachtgevers gereed zijn.

OZHZ bereidde zich in 2022 verder voor op de veranderende uitvoering van de VTH-taken. Zo is een voorstel voor milieuleges ontwikkeld in het Regiobrede project Omgevingswet. Alle gemeenten hebben dit voorstel overgenomen in de aanpassing van hun legesverordening. Het voorstel kreeg ook landelijke bekendheid via ODNL. Op verzoek presenteert OZHZ, samen met de Omgevingsdienst Midden-Holland, in maart 2023 het voorstel voor milieuleges op het landelijke VNG-belastingcongres.

Ook werkte OZHZ de afgelopen maanden aan andere aspecten van de Omgevingswet. Zo zijn bijvoorbeeld de standaardbrieven voor VTH-taken gereed en kregen de toezichthouders oefensessies over de nieuwe plichten. Ook zorgde OZHZ voor de belangrijkste aanpassingen van het bedrijvenbestand: de omslag van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten.

Periodiek vinden met elke opdrachtgever gesprekken plaats over de implementatie van de Omgevingswet en het maken van nieuwe regiobrede afspraken over de uitvoering van taken. Deze afspraken gaan over de wijze waarop OZHZ het werk zal uitvoeren en wat wel en niet de rol van de omgevingsdienst is. Denk aan onderwerpen zoals het omgevingsplan, samenwerking bij vergunningverlening, omgevingsoverleg en participatie. Al in augustus 2022 is bovendien een model-mandaatbesluit toegestuurd aan alle gemeenten. Het is nu aan de individuele colleges om de mandaten te laten vaststellen en bekend te maken. Dat staat voor 2023 op de rol.

In 2023 gaat OZHZ door met het programma Omgevingswet, maar wel in een afgeslankte vorm. Hierbij is de lijn: wat klaar is, is klaar. Tot nu toe is het nodige gedaan. OZHZ is in de basis klaar voor de uitvoering van de VTH-taken. En uitstel of niet, OZHZ investeert blijvend in de cultuurkant van de Omgevingswet, met het accent op de kernwaarden 'samenwerken' en 'denken in oplossingen en mogelijkheden'. Hierbij gaat het niet meer om het denken in pilots, maar om het nu al toe te passen in de praktijk. Denk aan deelname aan initiatieven- en omgevingstafels van opdrachtgevers of bijvoorbeeld advisering bij bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte of pilots omgevingsplannen en de 'ja-mits-houding'.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb treedt niet eerder in werking dan de Omgevingswet. Dat betekent dat ook de inwerkingtreding van de Wkb opschuift.

OZHZ voert bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden en voor de provincie Zuid-Holland. De Wkb in deze eerste fase (gevolgklasse 1) heeft effect op de taakuitvoering voor en de budgetten van de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. In de begroting 2024 neemt OZHZ informatie op over de financiële impact van de Wkb. Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2024 voor Alblasserdam en Dordrecht. Met de andere gemeenten wisselt OZHZ informatie uit over de implementatie van deze nieuwe regelgeving, zoals afgesproken in het AB.

Momenteel zijn 2 proefprojecten Wkb in Dordrecht in voorbereiding. De processen die OZHZ vastlegde worden op deze manier getoetst aan de praktijk. Ook de komende tijd blijven OZHZ en gemeenten kennis over de wet en ervaring met de proefprojecten uitwisselen.

De stuurgroep van het regionale project Omgevingswet keurde het Beleidskader toezicht en handhaving bouw onder de Wkb Zuid-Holland Zuid goed. De stuurgroep bood het beleid vervolgens ter vaststelling aan de gemeenten aan. OZHZ neemt de hooflijnen van dit beleid op in het RUN.

De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom vanaf dan uitvoeren voor alle gemeenten en bereidde zich daarop voor in 2022. De bodemtaken veranderen op inhoud, bevoegd gezag en financiering. Deze situatie maakt keuzes nodig voor het uitvoeren van deze taken. De gemaakte keuzes komen in nieuw beleid: een uitvoeringskader voor vergunningverlening en het toezicht en handhaving op de bodemtaken. Hierbij sluit OZHZ zoveel mogelijk aan op de systematiek van de Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid. Om de inzet voor de bodemtaak te reguleren ontwikkelt OZHZ thans samen met gemeenten en provincie een risicomodel (RUN-bodem) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dat verkeert nu in een proeffase. Zodra meer bekend is over de daadwerkelijke datum waarop de bodemtaken overgaan zal OZHZ de planning actualiseren.

Rijk, IPO, VNG en UvW overlegden langere tijd met elkaar over het financieren van de overgaande bodemtaken. Inmiddels is duidelijk dat de rijksoverheid geen middelen beschikbaar stelt in het gemeentefonds voor de apparaatskosten van de bodemtaken die naar gemeenten overgaan. Het ministerie zal de uitvoering monitoren, echter zonder toezeggingen.

De afgelopen jaren is de financiering van de overgaande gemeentelijke bodemtaken steeds onderwerp geweest in de begrotingsrichtlijnen, die OZHZ jaarlijks meegeeft aan de opdrachtgevers. Daarbij is steeds uitgegaan van een globaal bedrag van circa € 800.000 voor de toekomstige gemeentelijke bodemtaken. In de begroting 2023 van OZHZ is dit bedrag verminderd op het provinciale jaarprogramma. Vanuit de onzekerheid over de taakuitvoering en financiering vanuit het Rijk is € 500.000 structureel en € 300.000 incidenteel toegevoegd aan de gemeentelijke jaarprogramma's. OZHZ ziet 2023 en 2024 nadrukkelijk als overgangsjaren. Doel is om aan de hand van de eerste ervaringen met de Omgevingswet meer inzicht te krijgen in de omvang van de uitvoering en de beschikbare middelen. Op basis van dit inzicht zal OZHZ op een later moment structurele afspraken over uitvoeringsbeleid en benodigde middelen maken. Door het verschuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet naar 1 januari 2024 blijft de provincie bevoegd gezag voor de bodemtaken en ook budgettair verantwoordelijk.

De Energieagenda

OZHZ controleert of bedrijven de verplichte energiebesparingen doorvoeren én stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. Hierbij wisselt OZHZ toezichthoudende maatregelen (60% van de taken) af met stimulerende maatregelen (40%). Om de energiedoelen in de drie RES-en te behalen, stelde OZHZ de Energieagenda op. Hiervoor is in totaal structureel circa € 1,1 miljoen nodig. Daarover zijn nu voor bijna € 880.000 financiële afspraken gemaakt. Hoewel het budget dus niet toereikend is om het programma in de volle breedte uit te voeren, is het wel een toename van ruim 30% ten opzichte van 2021.

Nog niet elke gemeente nam de Energieagenda in 2022 volledig en/of structureel op in het jaarprogramma. Ongeveer € 210.000 (bijna 25%) werd gefinancierd door middel van incidentele offertes. De continuïteit van de E-agenda is hiermee nog niet geborgd. OZHZ kan daardoor de benodigde extra capaciteit alleen verwerven door extern in te huren. Dit brengt risico's met zich mee voor continuïteit, prijs en kwaliteit. Ook kan OZHZ in de eigen organisatie minder kennis en bekendheid met de lokale situatie opbouwen. Voor de deelnemers betekent dit dat nog niet is geborgd dat de verplichte energiebesparingsdoelstellingen worden behaald.

In 2022 kwamen middelen ter beschikking ter ondersteuning van de E-agenda, zoals de Specifieke Uitkering (Spuk) Energiebesparing en VUE3 (Versterkte Uitvoering Energiebesparings- en informatieplicht). Deze laatste subsidieregeling maakt het mogelijk om extra capaciteit in te zetten op extra toezichtstaken. Het totale budget van VUE3 voor alle gemeenten in de regio bedraagt ongeveer € 225.000 voor twee jaar. De Spuk is een rechtstreekse uitkering van het ministerie EZK aan omgevingsdiensten om energietoezicht te versterken. Het gaat hierbij om een eenmalige uitkering voor energiebesparingsplicht van ETS (European Union Emissions Trading System) bedrijven en om een meerjarige uitkering die met name bedoeld is voor extra capaciteit en kennisopbouw.

In 2022 bleek het lastiger om nieuwe koplopers te vinden. Het totaal aantal bedrijfsbezoeken via het stimulerend spoor liep daarom wat achter op schema. De animo voor de energiescans is minder, mede door capaciteitsproblemen bij bedrijven. Vanuit de branche-aanpak was veel aandacht voor kantoren (energielabel C-verplichting). OZHZ stuurde nogmaals een stimulerende brief, schafte een tool aan om een nauwkeuriger beeld van de data te krijgen en bereidde het toezicht en de handhaving voor (voor 2023). Daarnaast pakte OZHZ de

branches detailhandel en zorg op in 2022. OZHZ organiseerde ook weer bijeenkomsten bij bedrijfsterreinen om bedrijven te inspireren om te verduurzamen: in Molenlanden, Alblasserdam, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht.

De innovatietafels in de regio gaan o.a. over waterstof. OZHZ is vroegtijdig met ondernemers in gesprek om de innovatie vanuit regulering mogelijk te maken. Met steun van de provincie organiseerde OZHZ een kennis- en innovatietafel startbijeenkomst met als thema Zon Op Dak. OZHZ bouwde de website platformduurzamebedrijven.nl verder uit, zodat de koplopers hun ambassadeursrol verder kunnen tonen en andere ondernemers kunnen inspireren.

Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond (BRO)

Vanaf 1 januari 2018 geldt de Wet op de Basisregistratie Ondergrond (BRO). De wet maakt het mogelijk om bodem- en ondergrondgegevens via een digitaal loket op te vragen en aan te leveren. Het BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw, zoals resultaten van booronderzoeken en grondwatermonitoringen.

Overheden zijn wettelijk verplicht de BRO te gebruiken. Bij nieuwe plannen waarbij er inzicht in de bodem moet zijn, moeten gemeenten de BRO raadplegen en de beschikbare informatie toetsen op bruikbaarheid. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het inwinnen en bijhouden van gegevens in de BRO en voor het borgen van de kwaliteit. Het Ministerie van BZK volgt de implementatie en er geldt een verplichting tot verantwoording voor gemeenten.

In 2019 is onderzocht welke rol OZHZ kan spelen in de uitvoering van deze taken. Vervolgens zijn hierover afspraken gemaakt met de gemeenten (met uitzondering van Gorinchem en Molenlanden) om de BRO-taken te gaan uitvoeren. Geconstateerd moeten worden dat de uitvoering nog niet overeenkomt met de beoogde planning, wat resulteert in een onderbesteding gedurende dit verantwoordingsjaar. De oorzaak moet vooral gevonden worden in de kwaliteit en kwantiteit van de aan de uitvoerende dienst aan te leveren informatie. Voor het begrotingsjaar 2023 is het streven er dan ook vooral op gericht in samenwerking met de partners te komen tot een adequate evaluatie met daaruit voortvloeiende verbeterpunten.

Aanpak van ondermijning

In 2022 is de aandacht voor ondermijnende (milieu-)criminaliteit, zowel vanuit het Rijk, de provincies als gemeenten, toegenomen. De bestuurlijke aanpak van ondermijning is een grotere rol gaan spelen, naast de strafrechtelijke aanpak. OZHZ neemt actief deel aan kennis- en netwerkbijeenkomsten die door de provincie en het RIEC worden georganiseerd. Er is een toenemende vraag om de inzet van OZHZ bij ondermijningsacties. Bij deze acties werkt OZHZ, samen met zijn ketenpartners, mee aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit, onder andere op bedrijventerreinen en een recreatiepark. Via het DRIOB (Dynamisch Regionaal Ondermijningsbeeld) is er een uitwisseling met DCMR van informatie over ondermijnende criminaliteit binnen de automotive-branche. Met TRACK (onderdeel van het RIEC) heeft OZHZ een partner die netwerkanalyses en risicoanalyses aanbiedt. Ook denkt OZHZ met de gemeenten op strategisch en regieniveau mee over de aanpak van ondermijning en wordt samengewerkt met partijen zoals het RIEC en andere omgevingsdiensten.

Vanuit het project Ontwikkelaanpak ondermijning 2022-2025 werkt OZHZ aan de bewustwording van de medewerkers voor signalen van ondermijning. Zij leren signalen herkennen en worden aangespoord om deze vervolgens te melden. Daarna worden de signalen door het ondermijningsteam opgepakt en ingebracht in de casusoverleggen met de gemeenten en de andere ketenpartners.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

ZZS hebben negatieve effecten op mens en milieu. Voor ZZS is - terecht - veel maatschappelijke aandacht. Voorbeelden van ZZS zijn PFAS, GENX en lood. Vanwege de negatieve effecten van ZZS geldt voor bedrijven een inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in opleiding en kennisuitwisseling. Daarbij werkt OZHZ nadrukkelijk samen met de waterschappen. De grotere afvalverwerkers rapporteren hoe zij invulling hebben gegeven aan de inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ beoordeelt deze rapportages. Voor overige bedrijven, waar ook gemeentelijke bedrijven onder vallen, ontwikkelt OZHZ een branchegerichte aanpak. OZHZ richt zich daarbij eerst op de branches met de grootste ZZS-relevantie. Na een succesvolle test van een 'ZZS-tool' gebruikt OZHZ deze structureel bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hiermee kan snel inzicht worden gekregen in de aanwezigheid van ZZS. Ook landelijk hebben ZZS de nodige aandacht gekregen. In het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 12 oktober 2022 bijvoorbeeld heeft de staatssecretaris de wens van IPO en VNG ingewilligd om ZZS decentraal een prominente plek in het impulsprogramma te geven. Deze 'impuls' moet leiden tot een voorstel in het eerste kwartaal van 2023.

Versterking en doorontwikkeling van de VTH-taken

In 2020 en 2021 zijn onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten. Landelijk door de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer, de Strategische Milieukamer (het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit), en dichter bij huis door de provincie Zuid-Holland. OZHZ pakt het vervolg op deze onderzoeken op in de periode 2022 – 2025, samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland, de gemeenten en de provincie.

Landelijk traject versterking VTH-taken

De Commissie Van Aartsen onderzocht primair welke verbeteringen nodig zijn in het totale VTH-systeem en deed daartoe aan aantal aanbevelingen. De onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en het Dreigingsbeeld gaan over de kwaliteit en het gebruik van data bij de aanpak van milieucriminaliteit. Inmiddels is het Interbestuurlijke Programma (IBP) beschikbaar waarin de programma-aanpak staan, uitgewerkt in 6 pijlers (met tussen haakjes de trekkende instantie):

- Robuuste omgevingsdiensten en financiering (VNG).
- Bestuursrechtelijk en strafrechtelijke handhaving en vervolging (J&V).
- Informatie-uitwisseling en datakwaliteit (I&W).
- Kennisinfrastructuur (ODNL).
- Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving (IPO).
- Monitoring kwaliteit milieutoezicht (I&W).

Subsidieaanvraag IBP

Om in het najaar van 2022 met het IBP te kunnen starten is een subsidieregeling opgesteld die een specifieke uitkering (SPUK) aan alle 29 omgevingsdiensten mogelijk maakt van in totaal € 15 miljoen. Voor OZHZ gaat het om een bedrag van € 300.000 tot € 600.000. De subsidieperiode loopt tot eind 2023. De subsidieaanvraag van OZHZ is in november goedgekeurd door het ministerie van I&W voor een bedrag van ongeveer € 600.000. De Rijksbijdrage is nadrukkelijk bedoeld om extra activiteiten uit te voeren, en komen daarmee boven op de middelen die de gemeenten en provincies beschikbaar stellen aan de omgevingsdiensten. De in de subsidiebeschikking opgenomen onderwerpen en projecten stemde OZHZ af met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten en met ODNL. Met de name projecten in het kader van de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten zijn opgenomen: de arbeidsmarktcampagne ('De Betere Wereldbaan' en samenwerking met de Hogeschool InHolland), beter gebruik van data ('datalab' (multidisciplinair team dat informatieproducten ontwikkelt, zoals het energiedashboard) en Inspectieview Milieu), het opstellen van een afwegingskader met het

Functioneel Parket, anonimisering van VTH-documenten, implementatie van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV), implementatie van de Landelijke handhavingstrategie en risicoanalyse en opleidingen voor toezichthouders in het nieuwe Team Energietoezicht.

ODNL heeft een eigen subsidieaanvraag ingediend ten behoeve van financiering van de regierol op activiteiten uit het IBP, de pilots voor visitatie (welke begin 2023 zijn afgerond), de doorontwikkeling van de ODNL-academie, het instellen van een frontoffice ODNL voor informatie en communicatie, het voorbereiden van onderdelen van de kennisinfrastructuur VTH en data en informatieverzameling.

Bestuurlijke opdracht Zuid-Holland

De verkenning van de provincie Zuid-Holland heeft geleid tot een bestuursopdracht van de dagelijkse besturen van de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland. De bestuurlijke opdracht is geoperationaliseerd naar plannen van aanpak die door de bestuurlijke begeleidingsgroep op 4 juli 2022 zijn vastgesteld. Deze gaan over de volgende thema's:

- Arbeidsmarkt.
- Informatievoorziening.
- De Altijd Actuele Digitale Vergunning.
- Kennis en kennisinfra Circulair en Energie.
- Kennis en kennisinfra Milieucriminaliteit.
- Toekomstverkenning VTH (overige kansrijke onderwerpen).

Binnen het proces is nadrukkelijk oog voor de samenhang met het IBP en de SPUK-subsidieverlening, zoals hierboven beschreven. Begin 2023 hebben de directeuren van de vijf omgevingsdiensten aan de bestuurlijke begeleidingscommissie gerapporteerd over de voortgang. Het AB neemt hiervan in april kennis.

De acties die de omgevingsdiensten in Zuid-Holland ondernemen, haken vooral aan bij drie van de zes pijlers uit het IBP. Soms lopen ze er bewust op vooruit, soms is het beter actie uit het IBP af te wachten. Dat geldt met name voor pijlers 1 en 6 van het IBP:

	Thema's OD's ZH			Pijlers IBP
1	Arbeidsmarkt		1	Robuuste omgevingsdiensten en financiering
2	Informatievoorziening & digitalisering		2	Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
3	Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)		3	Informatie-uitwisseling en datakwaliteit
4	Kennis- en kennisinfra Circulair en energie		4	Kennisinfrastructuur (inclusief arbeidsmarkt)
5	Kennis- en kennisinfra Milieucriminaliteit		5	Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
6	Overig, i.c. 'duurzaamheidsetalage'		6	Monitoring kwaliteit milieutoezicht

1.4 Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)

1.4.1 Algemeen

OZHZ voert zijn wettelijke taak uit in mandaat van gemeenten en provincie Zuid-Holland. Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Wel onderschrijft het bestuur het "preferred suppliership" van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	Realisatie PZH (92,4%) Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 101,7%) Er is sprake van een overbesteding, maar realisatie bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	Jaarrapportage 2022 en voortgangsrapportages 2022 conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats; 2 maal per jaar met wethouders; 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

OZHZ voldoet voor de taken die zij in mandaat uitvoert voor de deelnemers, aan de kwaliteitscriteria. Wel signaleert OZHZ dat voor de uitvoering van bepaalde specialismen de capaciteit beperkt is. Met het oog op de (landelijk gevoerde) discussie over de robuustheid van omgevingsdiensten (InterBestuurlijk Programma Versterking VTH) is het voor OZHZ de vraag of door deelnemers niet méér geïnvesteerd zou moeten worden in bepaalde specialistische (wettelijke) taken, dan wel of bepaalde specialistische taken anders georganiseerd zouden moeten worden op de schaal van de provincie Zuid-Holland, of zelfs op landelijke schaal. In 2023 zal OZHZ hierover een besluit nemen in overleg met de deelnemers.

Bijna alle opdrachtgevers zijn binnen de afgesproken bandbreedte (90%-110%) van het budget gebleven. De gemeente Alblasserdam (89,6%) en Sliedrecht (89,9%) zijn net onder de bandbreedte uitgekomen. OZHZ heeft op individuele basis afspraken gemaakt over de verrekening van over- en onderbestedingen met alle opdrachtgevers.

De realisatie van de provinciale omzet is achtergebleven bij de planning (92,4%). Deze lagere uitputting betreft alle taakvelden, met in het bijzonder de vergunningsactiviteiten.

Dit wordt gecompenseerd door een hogere realisatie op de gemeentelijke wettelijke taken (101,7%). Het beeld varieert sterk per opdrachtgever. Meer specifiek is er een toenemende vraag naar vergunningen bouw. Hier staan hogere legesopbrengsten tegenover. OZHZ is in 2022 individueel met de opdrachtgevers in gesprek geweest over bijsturingsacties en de financiële consequenties.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 62,3%	De productiviteit bedraagt 61,2%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 27,8%
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%	Het aandeel inhuur bedraagt 15,5%
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 6,6%

Productiviteit en overhead

De productiviteit bedraagt 61,2% en blijft dus iets achter de norm van 62,3%. Dit is voorzien in de begroting. Bij de units met achterstand is veelal sprake van een relatie met het ziekteverzuim, of het inwerken van nieuw personeel waarbij in de praktijk blijkt dat dit meer en meer druk zet op de productiviteit. Daarnaast is er sprake van de zogenoemde "bouwklas". Het verlies is opgevangen door een hogere productie en dus hogere omzet.

De lagere productiviteit komt ook tot uiting in een hogere overhead. Zowel eigen medewerkers als inhuur realiseren een aanzienlijke hoeveelheid indirecte uren. Naast het inwerken en ziekteverzuim is ook sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de invoering van het nieuwe werk concept, de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de opschoning van het archief en de herstructurering van de organisatie. De overhead is daardoor tijdelijk hoger dan begroot. Dekking van deze omvangrijke trajecten vindt (deels) plaats uit specifiek hiervoor gevormde bestemmingsreserves.

Flexibele formatie en flexibele schil

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ondanks succesvolle wervingsacties is ook in 2022 sprake van een relatief hoog aantal vacatures. Daarnaast is er sprake van een hogere inzet wat tot uitdrukking komt in een hogere productie en dus hogere omzet. Tot slot is er sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de invoering van het nieuwe werk concept, de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de opschoning van het archief en de herstructurering van de organisatie waarvoor (deels) personeel is ingehuurd. Daarmee komt de flexibele capaciteit met 15,5% hoger uit dan de norm.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2022 met 6,6% hoger dan de norm van 5%. De oorzaken van het hoge verzuim zijn velerlei. Met de nieuwe arbodienst Bezig is de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) moet op termijn zijn vruchten gaan afwerpen. Vanaf augustus is te zien dat dit het geval is. In kwartaal 4 daalde het ziekteverzuim percentage van 7,06% naar 5,45% in december. Daarnaast stelde OZHZ een breder plan van aanpak op met lange en korte termijn acties om het ziekteverzuim structureel omlaag te brengen. OZHZ bespreekt ook dit met Bezig zodat ook zij als arbodienst naar de lange termijn hun rol kunnen nemen.

1.4.2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	Regulier: 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Uitgebreid: 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend. 91% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	99% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over de interactie met OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt. Het betreft de milieuvergunning-procedures en vergunningen op het gebied van APV en bijzondere wetten.

Uit het klanttevredenheidsonderzoek via enquêteformulieren is naar voren gekomen dat de bedrijven die de enquête hebben ingevuld tevreden zijn over OZHZ. De samenwerking wordt als goed aangemerkt. Er zal in 2023 een verdiepingsslag plaatsvinden om meer beeld te krijgen van de daadwerkelijke respons op de enquête om de uitkomst in het juiste perspectief te plaatsen.

We hebben de norm voor tijdige reguliere procedures over geheel 2022 gehaald. Van de reguliere besluiten is, inclusief de eenmalige mogelijkheid van verlenging van de termijn, 99% binnen de wettelijke termijn afgegeven. Tevens zien we een inhaalslag bij de uitgebreide procedures die binnen termijn worden afgegeven. In de eerste periode (januari t/m april) werden 82% van de besluiten binnen termijn verleend. In de tweede periode (mei t/m augustus) is dit verbeterd naar 90%. Over geheel 2022 (januari t/m december) sluiten we af op 91%. De achterstand van 4% op de norm van 95% wordt bepaald door de achterstand uit de eerste periode en het geringe aantal uitgebreide procedures. In de laatste periode van 2022 zien we de doorwerking van de acties die we in de vorige perioden hebben genomen. We zien dat het inwerken van de nieuwe collega's z'n vruchten afwerpt, betere bewaking van de termijnen en het noodscenario dragen ook bij aan de grip op de termijnen.

1.4.3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en algemene regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.
Ten aanzien van de toezichthoudende en handhavingstaken is de KPI toezichtdichtheid (TD) gedefinieerd als het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.
De KPI Naleving-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Betrouwbaarheid Provincie	Provincie Grijs: TD = 100% NA-initieel >= 60%[1] Provincie Groen: TD = 100% NA-initieel >= 80%[2] Provincie Bouw en sloop: NA-initieel >= 90%[3]	 TD grijs = 100% NA-initieel = 72% TD groen = 94% NA-initieel groen = 81% NA-initieel = 79%
Betrouwbaarheid Gemeenten	Gemeenten RUN[4] milieu periodiek toezicht: TD milieu = 100% NA-initieel >= 60%	 TD = 103% NA-initieel = 53%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO en ML	Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht: Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% NA-initieel >= 60%	 TD = 100% NA-initieel = 44%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL en DO	Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest): Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel >= 70%	 NA-initieel = 90%

[1] De norm is nog niet formeel vastgesteld
[2] Idem
[3] Idem
[4] Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 93%

Provincie Grijs

TD: Het controleprogramma periodiek toezicht is compleet uitgevoerd.

NA-initieel: De naleving is hoger dan de norm en komt overeen met de realisatie in 2021. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van bijvoorbeeld gedragsvoorschriften is afgenomen. Dit impliceert dat de bedrijfsvoering bij de gecontroleerde bedrijven rondom bijvoorbeeld veiligheidsaspecten in de dagelijkse uitvoering onder controle is. Onjuist gebruik van al aanwezige en voorgeschreven voorzieningen wordt minder aangetroffen dan in vergelijking met de gemeentelijke bedrijven.

Provincie Groen

TD: De uitvoering van toezicht Groen blijft enkele procenten achter door het niet uitvoeren controles op de uitstoot van stikstof naar aanleiding van verschillende gerechtelijke uitspraken. Het toezicht op dit onderdeel is in afwachting van landelijk beleid.

Provincie Bouw en sloop

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. De aangetroffen tekortkomingen worden met name in de bouwfase aangetroffen en hebben betrekking op constructieveiligheid rondom fundering en bovenbouw. De tekortkomingen waren beperkt in omvang en zijn op aanwijzing van onze inspecteurs direct in de bouwfase ongedaan gemaakt.

Gemeenten RUN-milieu periodiek toezicht

TD: De uitvoering van het periodieke toezicht is uitgevoerd zoals geprogrammeerd waarbij in een aantal gemeenten meer controles zijn uitgevoerd. Deze controles waren noodzakelijk in verband met afgegeven vergunningen of incidenten.
In de tweede bestuursrapportage gaven wij aan dat in het controleprogramma van gemeente Papendrecht werd ingegrepen i.v.m. de inzet op een probleemdossier. In het laatste kwartaal is echter in overleg met gemeente Papendrecht besloten om deze controles alsnog uit te voeren.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm en is verslechterd ten opzichte van 2021. Dit komt wellicht doordat in 2021 het toezicht i.v.m. de COVID-pandemie op afspraak werd uitgevoerd en hierdoor minder overtredingen van gedragsvoorschriften werden aangetroffen. In vergelijking met de resultaten uit 2019 is het percentage hetzelfde gebleven. Het laat zien dat de bedrijven waar periodiek toezicht wordt uitgevoerd in het algemeen (onaangekondigde) toezichtdruk nodig hebben om de voorschriften te blijven naleven.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: De uitvoering van het toezicht is uitgevoerd zoals afgesproken met de opdrachtgevers. In afstemming met gemeente Dordrecht zijn 30 van de 233 geplande periodieke controles niet uitgevoerd. Het toezicht vraagt bij vooral de locaties relevant voor brandveilig gebruik meer inzet dan in vergelijking met de jaren ervoor. Zichtbaar is dat meer opvolging en handhaving nodig is, maar dat er ook meer overtuigingskracht wordt verlangd van een inspecteur bij de eerste controle om de exploitant te laten bewegen de regels na te leven. Dit heeft een hogere capaciteit van OZHZ gevraagd dan op voorhand is begroot.

NA-initieel: De naleving is aanzienlijk lager dan de norm en is verslechterd ten opzichte van 2021. Het valt dit jaar op dat het beheer van installaties en voorzieningen bij veel instellingen onder de maat is. Het tijdig onderhouden of laten keuren van voorzieningen vindt niet plaats. De redenen hiervoor zijn verschillend. In de afgelopen periode werd het onderhoud uitgesteld i.v.m. COVID-drukte of door personeelstekort bij zowel de eigen organisatie als leveranciers. Ook het gebrek aan financiële middelen is soms hoorbaar. Een toename aan bestuursrechtelijke handhaving is zichtbaar en dit zal tevens nog effect hebben op het controleprogramma voor 2023

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is goed. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

1.4.4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan zijn opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit te beoordelen van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende aanpak. OZHZ voert regulier een klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Beoordeling en beschikking bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2022
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	95% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	100%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Niet van toepassing
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	Tevreden (45%) tot zeer tevreden (45%)

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 95% boven de norm van 90%.

Risicobeheersing

In 2022 is geen bezwaar en beroep ingesteld tegen besluiten die zijn genomen in het kader van het bodembeschermingsrecht. Ook heeft er geen behandeling van beroep bij de rechtbank of Raad van State plaatsgevonden. In zijn algemeenheid kan opgemerkt worden dat het niet vaak voorkomt dat rechtsmiddelen worden ingezet tegen bodem-besluiten. Er loopt momenteel nog wel een bezwaarprocedure maar die dateert al uit 2021.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is – conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken – de klanttevredenheid gemonitord. De meeste respondenten geven aan tevreden (45%) tot zeer tevreden (45%) te zijn over de samenwerking met OZHZ. Dit is gebaseerd op de reactie van 20 respondenten. Er zal in 2023 een verdiepingsslag plaatsvinden om meer beeld te krijgen van de daadwerkelijke respons afgezet tegen het de totale uitvraag om de uitkomst in het juiste perspectief te plaatsen.

1.5 Wat heeft het gekost?

De programmarekening 2022 sluit met een positief saldo van € 117.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 75.000) is er sprake van een voordeel van € 42.000.
Per saldo is sprake van € 566.000 aan hogere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022[1] uit de tweede bestuursrapportage. De hogere lasten betreffen de additionele productkosten (€ 266.000); de kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde hogere baten tegenover. Daarnaast de hogere personeelskosten (€ 343.000) die enerzijds samenhangen met de hogere omzet doordat is ingezet op het wegwerken van de achterstanden zoals in de tweede bestuursrapportage als actie was aangegeven. Anderzijds hangt een deel samen met de aanvullende aanwending van de reserve Cao ter dekking van de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien. Er is eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien. Tot slot is er sprake van een aantal kleine afwijkingen die per saldo leiden tot hogere kosten (€ 21.000).

1.5.1 Resultatenrekening 2022

Onderstaand is de realisatie per begrotingspost weergegeven.

Resultatenrekening 2022

Programmarekening 2022 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	2.212	2.212	-
Wettelijke taken	21.367	20.344	23.581	24.330	749
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	2.482	2.517	34
Overige baten	7	-	3	28	25
Vergoedingen	-	-	-	-	-
Totaal baten	**27.318**	**25.438**	**28.279**	**29.087**	**808**
Lasten					
Personeelskosten	21.360	20.190	24.220	24.563	343
Kapitaallasten	315	419	423	410	13-
Ondersteuning SGD	1.808	1.890	1.803	1.700	103-
Huisvesting	485	524	273	253	20-
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	1.499	1.633	134
Additionele productkosten	2.393	1.398	894	1.161	266
Onvoorzien	154	129	148	107	41-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**27.772**	**25.839**	**29.260**	**29.826**	**566**
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**454-**	**401-**	**981-**	**739-**	**242**
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	1.056	856	200-
Toevoegingen aan reserves	850	4	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**267**	**0-**	**75**	**117**	**42**
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	*2.182*	*2.212*	*2.212*	*2.212*	-

Bedragen x € 1.000

1.5.2 Baten

De totale baten komen € 808.000 hoger uit dan begroot.

[1] Waar in de tabellen in dit hoofdstuk wordt aangegeven 'Begroting 2022' is sprake van de bijgestelde Begroting 2022 uit de tweede bestuursrapportage.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.
De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2,212 mln.) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 749.000 hogere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages.
In 2022 hebben diverse opdrachtgevers extra budgetten beschikbaar gesteld voor opgaven op het gebied van woningbouw, APV, bodem en de energie agenda. Een groot deel heeft een incidenteel karakter. De begroting is daardoor tussentijds gewijzigd met € 3,237 mln.

De realisatie 2022 (€ 24,33 mln.) is hoger (€ 749.000) dan de bijgestelde begroting. Het verschil is een saldo van diverse over- en onderbesteding bij de individuele opdrachtgevers. In de laatste vier maanden heeft er nog een aanzienlijke toename van de productie plaatsgevonden ten opzichte van raming in de tweede bestuursrapportage.
De kosten die direct worden doorbelast naar de jaarprogramma's zijn € 342.000 hoger dan begroot. De overbesteding betreft hogere salariskosten door invulling van vacatures en extra inhuur die leidt tot hogere inhuurkosten. Dit betekent dat de totale urenomzet op de jaarprogramma's is toegenomen met € 407.000.
De hogere omzet op de wettelijke taken staat in relatie tot hogere productie die in de laatste vier maanden is gerealiseerd.

Offerte- en subsidietaken (€ 34.000 hogere baten)

Adviezen en projecten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. De raming van de primaire begroting is doorgaans behoedzaam, vanwege het onzekere karakter van de omzet. In 2022 is echter de keuze gemaakt om de realisatie van de voorgaande jaren te betrekken bij de raming omdat in de praktijk is gebleken dat het volume, ondanks het incidentele karakter, toch elk jaar op een hoger niveau ligt. Op deze manier kan binnen de bedrijfsvoering van OZHZ beter worden ingespeeld op adviezen en projecten die vanuit de opdrachtgevers worden verstrekt. De begroting is in 2022 neerwaarts bijgesteld met € 399.000 op grond van de tussentijdse realisatie.
De realisatie van € 2,52 mln. is hoger uitgekomen (€ 34.000) dan de bijgestelde begroting. Aan de ene kant zijn de additionele productkosten (directe doorbelaste kosten aan opdrachtgevers) hoger uitgevallen (€ 266.000). Aan de andere kant is de urenomzet achtergebleven bij de raming in de tweede bestuursrapportage. Hier ligt een verband met de hogere productie die is gerealiseerd op de wettelijke taken in de laatste vier maanden. Tot slot is er eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien.

Overige baten (€ 25.000 hogere baten)

De overige baten hebben een incidenteel karakter. De hogere baten worden met name veroorzaakt door de ontvangen rentevergoeding bij de bank.

Overige vergoedingen (nihil)

Dit onderdeel is over 2022 niet van toepassing.

1.5.3 Lasten

De totale lasten komen € 566.000 hoger uit dan begroot.

Personeelskosten (€343.000 hogere lasten)
Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.4).
De begroting is in 2022 tussentijds bijgesteld met € 4,03 mln. vanwege de inzet van flexibel personeel omwille van de extra omzet, invulling van vacatures en improductiviteit vanwege het inwerken van nieuwe medewerkers.

De totale personeelskosten 2022 bedragen € 24,56 mln. en komen daarmee hoger uit (€ 343.000) dan de bijgestelde begroting. De onderverdeling in eigen personeel en flexibele capaciteit is als volgt:

Personele lasten	**Begroting 2022**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Personelskosten intern	18.404	18.634	230
Flexibele capaciteit	5.816	5.929	113
Personele lasten	**24.220**	**24.563**	**343**

Bedragen x € 1.000

De kostenoverschrijding op het eigen personeel bedraagt € 230.000. De voornaamste afwijking is te zien op het onderdeel sociale lasten (€ 280.000). Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien en anderzijds doordat veel medewerkers het IKB-budget in december 2022 hebben laten uitbetalen. De voornaamste overige posten zijn de lagere opleidingskosten (€ 24.000), de lagere reis- en verblijfkosten (€ 20.000), de lagere kosten voor gratificaties (€ 29.000). Tot slot is er sprake van hogere kosten (€ 23.000) door per saldo diverse minnen en plussen.

De inhuurkosten zijn € 113.000 hoger dan begroot. Belangrijkste reden is de hogere productie en dus hogere omzet die in de laatste vier maanden is gerealiseerd bij de wettelijke taken en de offertetaken.

Kapitaallasten (€ 13.000 lagere lasten)
De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

De begroting is in 2022 tussentijds bijgesteld met € 4.000, op grond van de investeringskredieten. Deze hebben voor een belangrijk deel betrekking op het nieuwe werk concept met investeringen in huisvesting, meubilair en hardware.

De realisatie (€ 410.000) is iets lager dan de bijgestelde begroting (€ 423.000). Dit houdt verband met de iets lager uitgevallen investeringen.
Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet“ overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Ondersteuning Servicegemeente Dordrecht (SGD) (€ 103.000 lagere lasten)
De ondersteuning door de SGD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting neerwaarts bijgesteld met € 87.000. De bijstelling had voornamelijk betrekking op een overheveling van de variabele kosten naar de overige bedrijfskosten.

De realisatie 2022 bedraagt € 1,7 mln. en is lager dan begroot (€ 103.000). De hogere kosten worden veroorzaakt doordat de kosten van licenties niet op dit onderdeel zijn verantwoord, maar op het onderdeel Overige bedrijfskosten (daar is dan ook te zien dat de kosten hoger uitvallen dan begroot).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SGD	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
ICT	1.417	1.331	-86
Personeel en organsatie	385	368	-17
Ondersteuning SGD	**1.802**	**1.699**	**-103**

Bedragen x € 1.000

Huisvesting (€ 20.000 lagere lasten)
Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. In 2022 is de begroting tussentijds verlaagd met € 251.000 vanwege voornamelijk een huurkorting die over 2022 is bedongen van € 231.000. Deze huurkorting is opgenomen binnen de exploitatie en geeft een onderschrijding op het onderdeel Huurkosten kantoorpand. De realisatie 2022 valt lager uit dan begroot (€ 20.000) door diverse kleine voordelen.

Tegenover deze onderschrijding van de huisvestingskosten staat een overschrijding van het investeringskrediet Huisvesting en Meubilair (zie ook onderdeel Investeringsuitgaven in hoofdstuk 4). Dit is het gevolg van de administratieve verwerking die OZHZ moet toepassen conform het BBV. In de eerste bestuursrapportage van 2023 zal de administratieve verwerking worden doorgevoerd en om die reden een extra kredietaanvraag plaatsvinden.

Overige bedrijfskosten (€ 134.000 hogere lasten)
De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, Arbodienstverlening, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen verhoogd met € 208.000. Belangrijkste reden was de aanpassing van het VTH-systeem vanwege de invoering van de Omgevingswet, de invoering van het nieuwe werk concept en opschoning van het archief.

De realisatie 2022 (€ 1,633 mln.) komt met € 134.000 hoger uit dan bij de begroting. De hogere kosten worden voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten van licenties op dit onderdeel zijn verantwoord in plaats van op het

onderdeel Ondersteuning SGD (daar is dan ook te zien dat de kosten lager uitvallen dan begroot). Daarnaast betreft dit het saldo van diverse relatief kleine posten.

Additionele productiekosten (€ 266.000 hogere lasten).
De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen neerwaarts bijgesteld (€ 504.000), op grond van de realisatie.
De realisatie 2022 (€ 1,161 mln.) is uiteindelijk toch hoger uitgevallen (€ 266.000) dan de bijgestelde begroting. Belangrijkste redenen zijn project RVMK en verkeerstellingen Drechtsteden die niet waren voorzien in de prognose. Daarnaast is er sprake van een grote hoeveelheid aan kleinere projecten die alsnog hebben plaatsgevonden. Hierbij is hogere productie geweest dan op basis van de realisatie bij de tweede busruursrapportage was voorzien.

Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de hogere lasten leiden tot overeenkomstige hogere baten.

Onvoorzien (€ 41.000 lagere lasten)
Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorziene tegenvallers.

Bij eerdere begrotingswijzigingen is de raming bijgesteld met € 19.000, omdat de post fluctueert met het begrotingstotaal.

De realisatie 2022 (€ 107.000) is lager dan begroot (€ 148.000). De post onvoorzien is als volgt aangewend:

Onvoorzien	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Dotatie verlofstuwmeer		36	
Dotatie verlofsparen		37	
Dotatie verliesvoorziening OHW		34	
Totaal onvoorzien	**148**	**107**	**-41**

Bedragen x € 1.000

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

Het verlofstuwmeer is toegenomen (€ 36.000). Hier is een relatie met de extra productie en omzet in de loop van 2022 en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden. Dit is deels opgevangen door minder verlof op te nemen.
Daarnaast is sprake van een nieuw onderdeel namelijk Spaarverlof. Hierbij is het spaarverlof gebaseerd op de uren die tot en met 2022 daadwerkelijk zijn omgezet in spaarverlof (37.000). Het nieuwe uitgangspunt van de commissie BBV is dat voor het spaarverlof een voorziening moet worden gevormd, omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn. Tot het moment van opmaken van de jaarrekening 2022 is in 2023 29 uur bovenwettelijk verlof omgezet naar spaarverlof. Gezien de beperkte omvang

hiervan (EUR 1.189) is dit niet meegenomen in de voorziening. Voor een nadere toelichting op het verlofstuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 overlopende passiva).
Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verhoogd met circa € 34.000. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten of meerwerk op deze projecten. Dit is een aandachtspunt voor verdere verbetering.

1.5.4. Reserves

Toevoegingen (conform begroting)
Conform de begroting bij de eerste en tweede bestuursrapportage is in 2022 € 267.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Toevoeging reserves	Begoting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Algemene reserve	266.789	266.789	-
Totaal	**266.789**	**266.789**	**-**

Algemene reserve
Het resultaat 2021 is via besluitvorming in de 1e en 2e Bestuursrapportage toegevoegd aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen (voor respectievelijk € 47.000 bij 1e en € 220.000 bij de 2e bestuursrapportage). De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Onttrekkingen (€ 324.000 lager dan begroot, inclusief aanvullende besluitvorming AB)
De reserves zijn voor € € 856.100 onttrokken. Begroot was de primaire begroting 2022 en de eerste en tweede Begrotingswijziging 2022 (€ 1.057.000). Dit is aangevuld met het besluit in het AB van 30 november 2022 om het restant van de bestemmingsreserve CAO (€ 123.000) in te zetten voor de eenmalige uitkering in december 2022 (totaal onttrekkingen komt hiermee uit op € 1.180.000). Dit is wel vastgelegd in de besluitvorming, maar niet afzonderlijk in een begrotingswijziging vastgelegd. Vandaar de afwijking tussen de begroting na de tweede Bestuursrapportage en de daadwerkelijk geaccordeerde onttrekking. De werkelijk onttrekking is € 324.000 lager dan begroot.

Onttrekking reserves	Begoting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Doorontwikkeling	52.000	52.000	-
Digitalisering	199.000	177.000	-22.000
Frictiekosten	270.669	-	-270.669
Regieplan	22.000	22.000	-
Archief	238.000	207.100	-30.900
Werkconcept	48.000	48.000	-
CAO	350.000	350.000	-
Totaal	**1.179.669**	**856.100**	**-323.569**

Bedragen x €

Bestemmingsreserve doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ op het gebied van houding en gedrag klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 is voor extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2022 betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem. De daadwerkelijke digitaliseringslag zal in 2023 nog tot verdere acties leiden rond Open Wave waarvoor de reserve kan worden ingezet.

Bestemmingsreserve Frictievergoeding

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Over 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden omdat is gebleken dat de productie en als afgeleide daarvan de omzet aanzienlijk hoger is uitgevallen dan bij de tweede bestuursrapportage ingeschat. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en voor het inwerken van nieuwe collega's die worden ingezet omdat de huidige eigen medewerkers in 2023 aan de slag gaan met de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.

Bestemmingsreserve Regieplan: Informatie Gestuurd Werken

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De Ontwikkelaanpak (voorheen Regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Deze aanpak krijgt vorm in de data ambitie. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Archiefwet

De Regionale Archivaris bemerkte dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 is de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking over 2022 betreft de externe kosten van deze partij. Er lopen daarnaast nog een aantal zaken op dit gebied door in 2023.

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting. Door vertraging in het project verschuiven een aantal afrondende zaken naar 2023.

Bestemmingsreserve cao-effect

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting destijds was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 bedragen € 227.000 en zijn in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve.

Aanvullend is eind 2022 besloten om een eenmalige uitkering te verstrekken aan de medewerkers, omdat de onderhandelingen over de cao voor 2023 trager gaat dan gewenst. De resterende ruimte binnen de bestemmingsreserve cao is hiervoor ingezet.

2. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Openbaarheidsparagraaf

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

De Openbaarheidsparagraaf gaat in op de uitvoering van de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Wet open overheid (Woo).

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.
Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.
De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand-capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	297	148
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	793	594
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Verzuimbeleid	438	219
4 Omgevingswet	Omzetdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						**1.527**	**962**

Bedragen x € 1.000,-

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	*Kans > 75%*
Hoog	*Kans > 50% en < 75%*
Medium	*Kans > 25% en < 50%*
Laag	*Kans < 25%*

Impact

Groot	*financieel risico > € 400.000*
Medium	*financieel risico > € 150.000 en < € 400.000*
Klein	*financieel risico < € 150.000*

Algemeen

OZHZ heeft aangegeven een tekort voor 2023 te verwachten. Dit tekort bedraagt o.b.v. de structurele effecten 2022 en 2023 uit de Septembercirculaire 2022 (met de kanttekening over de ontwikkeling van de loonindex o.b.v. de CAO-onderhandeling die op dat moment nog liepen) circa € 1,3 mln. De afspraak is gemaakt dat OZHZ bij de uitkomsten van de eerste bestuursrapportage in 2023 de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen inzichtelijk zal maken en met een voorstel komt over de financiering van het incidentele exploitatietekort in 2023. Insteek is hierbij dat de deelnemers het tekort over 2023 aanzuiveren. Hetzij door een eenmalige bijdrage, hetzij door af te spreken dat het weerstandsvermogen wordt aangesproken. In de eerste bestuursrapportage van 2023 zal eveneens een voorstel worden gedaan over de wijze van aanvulling van het weerstandsvermogen indien wordt besloten dat aan te wenden ter financiering van het tekort.

Gezien de bovenstaande afspraak wordt er bij de eerste bestuursrapportage in 2023 voorzien in de dekking van het incidentele tekort voor 2023. Om die reden zijn de loon- en prijsontwikkeling en de ontwikkeling van de inhuurtarieven niet meegenomen in het bovenstaande risicoprofiel. Dit om een dubbeling te voorkomen.

1. Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van circa € 24,7 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 297.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit
Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 148.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,6 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 793.000).

Beheersmaatregelen
Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit
Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 594.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een risico van 1,6% is reëel gezien de ervaringscijfers over 2022 (uitkomst ziekteverzuim over 2022 is 6,6%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 438.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit
Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 219.000.

4. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2022 bedraagt € 1,382 mln. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 962.000 benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

Bovenstaande is op basis van de stand van zaken per 31 december 2022. De inzet van het weerstandsvermogen in relatie tot het incidentele tekort over 2023 is hierin nog niet meegenomen. Dit betekent concreet dat bij inzet van het weerstandsvermogen voor dit incidentele tekort over 2023 het weerstandsvermogen weer aangevuld dient te worden tot het niveau van € 962.000.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT-sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven, de implementatie van Squit XO, Open Wave, het tijdschrijfsysteem, het financiële systeem en de onderlinge koppeling tussen deze systemen.
Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur “om niet“ overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.
Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt. Inmiddels heeft het aanbestedingstraject plaatsgevonden en kan gestart worden met de bouw van de Pandion II. De 1e termijn is inmiddels aanbetaald.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

	Omschrijving	Boekwaarde 2021	Boekwaarde 2022
a	Huisvesting	378.984	901.691
b	ICT en audiovisuele investeringen	337.017	265.708
c	Meubilair	216.971	248.768
d	Software	72.125	23.796
e	Bedrijfsmiddelen	23.487	14.623
f	Vaartuigen	62.955	864.187
		1.091.539	**2.318.773**

Bedragen x € 1.000

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar deel II jaarrekening; 1.2 toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.
Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2022 bedraagt deze limiet 8,2% van € 29,26 mln. (omvang bijgestelde begroting) = € 2,40 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt -/- € 2,185 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 4,584 mln.

	Kasgeldlimiet	**31-12-2022**	**31-12-2021**
	Omvang begroting	29.260	27.658
1	Toegestane kasgeldlimiet		
	Percentage	8,2%	8,2%
	Bedrag	**2.399**	**2.268**
2	Vlottende schuld		
	opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
	schuld in rekening courant	0	0
	door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
	overige schulden	1.590	3.049
	Totaal	**1.590**	**3.049**
3	Vlottende middelen		
	contante gelden in kas	1	2
	tegoeden in rekening courant	3.773	4.615
	overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
	Totaal	**3.775**	**4.617**
4	Toets kasgeldlimiet		
	Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-2.185	-1.568
	Toegestane kasgeldlimiet	**2.399**	**2.268**
	Ruimte	**4.584**	**3.836**

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2022 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2022 geen kortlopende leningen aangegaan.

	Renterisiconorm	**31-12-2022**	**31-12-2021**
	Berekening renterisico		
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	0	0
3	**Renterisico**	**0**	**0**
	Berekening rente risiconorm		
4	Begrotingstotaal	29.260	27.658
5	Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6	**Renterisico norm**	**5.852**	**5.332**
	Toetsing renterisico aan norm		
3	Renterisico	0	0
6	Renterisico norm	5.852	5.332
	Ruimte	**5.852**	**5.332**

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.
In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2022 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2022 als per 31 december 2022 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	-24,5%	-10,0%	15,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-24,5%	-10,0%	15,8%
Solvabiliteitsratio	20,4%	30,0%	27,9%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,5%	0,4%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.
In 2022 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	56	60	820	804
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	27.193			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.193			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.497	17.330	16.531	18.063
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196

2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1. Het nieuwe werkconcept OZHZ Hybrid

In 2020 begon OZHZ met de doorontwikkeling van het werkconcept: OZHZ Hybrid. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. OZHZ wil zijn medewerkers duurzaam in staat te stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept dat dit maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

Met het nieuwe werkconcept wordt hybride werken de norm: gedeeltelijk werken op kantoor en gedeeltelijk werken op afstand (thuis en/of bij opdrachtgevers). Om het concept te versterken is er in 2021 geïnvesteerd in goede thuiswerkplekken. In 2022 is het kantoor verbouwd om het hybride werken maximaal te faciliteren door bijvoorbeeld meer samenwerk- en overlegruimtes te bieden, evenals een werkcafé voor ontmoeting en aanlanden. Hierbij hoorde ook de aanschaf van AV-middelen voor het hybride vergaderen en verdere optimalisatie van de uitstraling van het kantoor.

Uit diverse onderzoeken en interviews met medewerkers blijkt dat het hybride werken de medewerkers goed bevalt. Vooral de flexibiliteit om werk en privé makkelijk te kunnen combineren wordt gewaardeerd. De nieuwe faciliteiten op kantoor worden als een goede toevoeging ervaren. Medewerkers en unitmanagers zijn in gesprek gegaan over diverse (werk) afspraken en het gedrag en cultuur wat binnen de organisatie past bij het hybride werken. Hybride werken hangt ook samen met digivaardigheid. Naast de middelen die zijn verstrekt is er nu ook wekelijks support op locatie zodat eventuele vragen goed beantwoord kunnen worden. Een risico van hybride werken is een verminderde binding met het bedrijf. In 2023 zal OZHZ dan ook kijken hoe de (informele) verbinding binnen de organisatie versterkt kan worden. Dit is dan wel onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Het project als zodanig is beëindigd met als conclusie dat het hybride werken succesvol is ingevoerd.
.

2.4.2 Organisatie en personeel

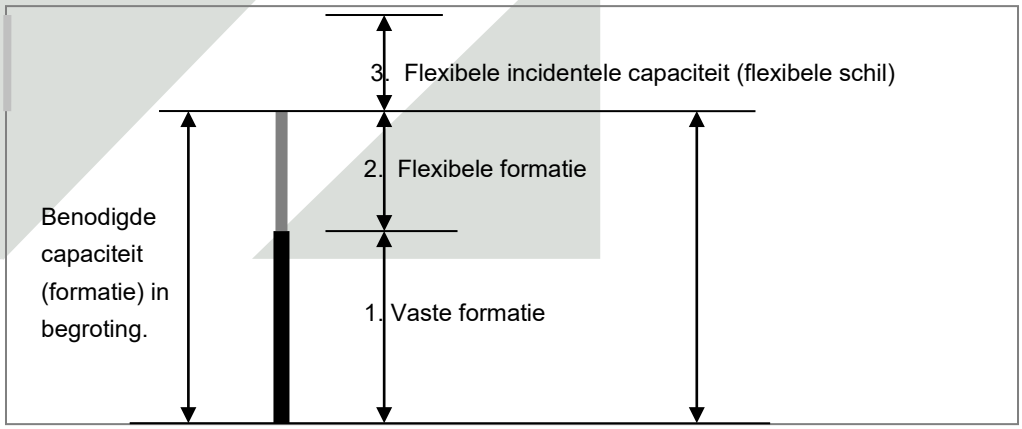
Herstructurering

Per 1 april 2022 is in enkele onderdelen van de organisatie een herstructurering doorgevoerd. De bedrijfsvoeringsfuncties, die binnen diverse units werden uitgevoerd, zijn gebundeld in de nieuwe unit Bedrijfsondersteuning (BOS). Vanwege de omvang van deze unit zijn er twee unitmanagers die gezamenlijk leiding geven aan deze unit.
De control-functie is niet langer onderdeel van het financiële team, maar is zelfstandig gepositioneerd onder de directie. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan het advies van de accountant om de control-functie onafhankelijker te positioneren. Per 1 juni is een nieuwe concerncontroller gestart bij deze stafeenheid.
Tot slot is de unit Omgevingskwaliteit, vanwege de almaar groeiende span of control, gesplitst in twee units met elk een unitmanager aan het hoofd. Hierdoor is de span of control voor elke manager teruggebracht naar het gewenste niveau (20-25 fte per unit) en kan meer aandacht geschonken worden aan de personeelszorg.
Tegelijk met de inrichting van de nieuwe units, heeft functieroulatie plaatsgevonden tussen de unitmanagers, waarbij vijf managers van "stoel" zijn gewisseld. Ook zijn drie nieuwe unitmanagers benoemd, waarvan er een afkomstig is uit de organisatie. Het aantal vrouwen in het management bedraagt inmiddels vier.

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige

verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.
Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatieve en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 10%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

In 2022 zijn er weer diverse (succesvolle) wervingscampagnes geweest. Met name springt de "bouwklas" in het oog: 10 nieuwe collega's (BIO's oftewel bouw-medewerkers in opleiding) zijn geworven én zijn door OZHZ, in samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland, zelf opgeleid tot vergunningverleners en inspecteurs Bouw. Dit initiatief werd ingegeven door het feit dat het nauwelijks lukte om ervaren bouw-medewerkers te werven. Alle medewerkers hebben sneller dan verwacht de inwerkperiode doorlopen en zijn nu vrijwel geheel inzetbaar voor de bouwvergunningen en – toezicht. Dat betekende wel dat er (tijdelijk) overbezetting was op dat werkgebied, omdat veel inspanning werd gevraagd van de zittende medewerkers om de BIO's op te leiden en in te werken, en omdat de BIO's natuurlijk niet direct konden voldoen aan de productiviteitsnorm.

Eind 2022 was de formatie vaste medewerkers 226,1 fte, en de bezetting 225,1 fte. De formatie flexibele schil was 25,4 fte. De aanwezige flexibele schil lag echter een stuk hoger, namelijk 50 fte. Dat heeft te maken met het relatief hoge ziekteverzuim in 2022 (6,6% tegen een norm van 5%), de relatief forse investering in het inwerken van nieuwe medewerkers, de BIO's, etc., de hoger dan geraamde omzet, en de incidentele projecten die worden gedekt uit de reserves.

Deze ontwikkeling zal naar verwachting ook in 2023 een rol spelen als het gaat om de verhouding vaste/flexibele formatie. Tegelijk betekent dat ook een risico omdat inhuurtarieven fors zijn gestegen én omdat het steeds lastiger wordt om goede inhuurkwaliteit te vinden. Daarom acht OZHZ het noodzakelijk om opnieuw naar de onderliggende parameters te kijken die van belang zijn voor de formatieberekening in de begroting (norm

ziekteverzuim, improductieve uren i.v.m. inwerken, extra verlof t.g.v. de CAO, etc.). In de 2e helft van 2023 zal aan het bestuur een nieuw financieringsmodel worden voorgelegd.

Evaluatie strategische personeelsplanning

In 2018 is een "strategische personeelsplanning 2018-2021" vastgesteld. Het rapport had als doel om voorbereid te zijn op de trends en ontwikkelingen die op OZHZ afkwamen. Hiermee wilden we voorkomen dat er een kwantitatieve en kwalitatieve kloof zou ontstaan tussen het huidige en gewenste personeelsbestand. Om dat voor elkaar te krijgen, werden de volgende speerpunten bepaald:

1. Traineeprogramma
2. Arbeidsmarktcommunicatieplan
3. Onboardingprogramma
4. Evaluatie gesprekkencyclus
5. Formatieplan
6. Ontwikkelingsprogramma
7. Strategisch opleidingsplan

In 2020 zijn de speerpunten evaluatie gesprekkencyclus en formatieplan afgerond. We hebben o.a. een nieuw jaargespreksformulier geïntroduceerd en er is gesproken over de gewenste formatie. Met het strategisch opleidingsplan bepalen we welke kwaliteiten we nodig hebben en sluiten vervolgens ons jaarlijkse opleidingsplan daarop aan. Hierdoor ontstaat ruimte voor huidige medewerkers om (door) te groeien.

Middels het ontwikkelprogramma proberen we capaciteiten, kennis en ervaring van medewerkers optimaal te benutten, te ontwikkelen en te behouden. Dit rekening houdend met veranderende behoeften en mogelijkheden van de werknemers van OZHZ. Hier zal in 2023 verder uitvoering aan gegeven worden.

In 2022 is het zogenaamde "onboarding programma" verbreed naar alle medewerkers van OZHZ (en dus niet alleen nieuwe medewerkers. Gebleken is dat door het toegenomen thuiswerken medewerkers minder goed op de hoogte zijn van de expertises waarover OZHZ beschikt en welke collega ze nodig hebben bij specifieke dossiers. In dit programma leren nieuwe medewerkers de organisatie kennen door presentaties van collega's over hun vakgebied.

In de laatste helft van 2022 heeft een vlootschouw plaatsgevonden. Met alle managers zijn gesprekken geweest over hun kwalitatief oordeel van hun personeelsbestand. Ook heeft de directie het management beschouwd. Op deze manier toetsen we of onze strategische personeelsplanning effect heeft. Daarnaast geeft het een beeld van de verwachtingen op het gebied van in-, door-, en uitstroom van medewerkers. Naast de vlootschouw heeft de directie gesprekken gevoerd met alle medewerkers die korter dan 3 jaar in dienst waren bij OZHZ om zo te weten te komen wat OZHZ als werkgever nog meer kan doen om medewerkers te behouden.

Het SPP hield ons HR-beleid actueel en zorgde voor verbetering van interne samenwerking. Zo is de OR betrokken in het ontwikkelproces van belangrijke HR-onderwerpen wat extra inzichten opleverde. Belangrijkste speerpunt in 2022 was, naast arbeidsmarktcommunicatie, het binden en boeien en ontwikkeling van medewerkers.

HR-agenda

In 2022 stond OZHZ, net als veel andere organisaties voor twee forse uitdagingen: het op orde brengen en behouden van de capaciteit en het terugdringen van het ziekteverzuim.

De capaciteitsbehoefte bleef in 2022 onverminderd groot. Door de krapte op de arbeidsmarkt nam ook de uitstroom toe. OZHZ sprak met medewerkers over wat hen bindt aan de organisatie en hoe zij voor de dienst te behouden zijn. Minder personeelsverloop zorgt er immers voor dat OZHZ minder hoeft te werven op een krappe arbeidsmarkt. Daarnaast zet OZHZ nog steeds stevig in op het invullen van vacatures. Vanwege extra taken op het gebied van energietoezicht is OZHZ in 2022 bijvoorbeeld gestart met werven van extra medewerkers. Daarnaast zijn er gedurende het jaar diverse vacatures geweest, waarbij waar mogelijk is geanticipeerd op te verwachten uitstroom zoals pensionering. De eerder dit jaar gevoerde wervingscampagne heeft succes gehad, de meeste vacatures zijn ingevuld. Ook zijn per 1 september drie nieuwe trainees gestart. Binnen het traineeship is dit jaar voor het eerst sprake van een gezamenlijk traineeship van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Deze samenwerking wordt ook verder uitgebouwd op het gebied van arbeidsmarkt(communicatie), met de focus op het vergroten van de naamsbekendheid van omgevingsdiensten. Dit om elkaar als omgevingsdiensten binnen de provincie niet te beconcurreren, maar juist te versterken.

Ondanks al deze inspanningen blijft het in deze arbeidsmarkt een continue uitdaging om voldoende capaciteit aan te trekken en de reguliere bedrijfsvoering van de dienst niet in gevaar te laten komen. OZHZ beheerst de risico's zo goed mogelijk door in te zetten zet op het behoud van medewerkers, samenwerking binnen de provincie, continue professionalisering van middelen, het inzetten van recruitmentbureaus en optimalisatie van de samenwerking met de SGD. In 2023 wordt hier vervolg aangegeven waarbij het behoud van medewerkers prioriteit is. OZHZ benut de diverse HR-instrumenten daarbij zo optimaal mogelijk. Het functiehuis wordt onder de loep genomen ter bevordering van doorgroeimogelijkheden en er worden gerichte (doelgroep) acties ondernomen om medewerkers te binden aan de organisatie.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2022 met 6,6% hoger dan de norm van 5%. De oorzaken van het hoge verzuim zijn velerlei. Met de nieuwe arbodienst Bezig is de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) moet op termijn zijn vruchten gaan afwerpen. Vanaf augustus is te zien dat dit het geval is. In kwartaal 4 daalde het ziekteverzuim percentage van 7,06% naar 5,45% in december. Daarnaast stelde OZHZ een breder plan van aanpak op met lange en korte termijn acties om het ziekteverzuim structureel omlaag te brengen. OZHZ bespreekt ook dit met Bezig zodat ook zij als arbodienst naar de lange termijn hun rol kunnen nemen.

2.4.3 ICT

Contractsluiting Servicegemeente Dordrecht

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. Per 1 april 2022 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze is gebaseerd op het alleenrecht dat het AB en DB in de periode juni – september 2021 verleenden. De termijnen in het contract sluiten aan bij het ontwikkeltraject van de provinciale verkenning naar de VTH-taakuitvoering waarover OZHZ elders in deze jaarstukken verslag doet. Het contract voldoet verder aan de eerder door het AB gestelde eisen inzake marktconformiteit, kwaliteit en zakelijkheid.

Archieffunctie

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de

archieffunctie. De archivaris concludeerde dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren het door de Archiefwet- en regelgeving vereiste kwaliteitssysteem, de ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van (papieren) dossiers, waar achterstanden zijn ontstaan. OZHZ is eind 2021 gestart met een inhaalslag; deze is in 2022 afgerond. Hiermee is het papieren archief dat in het pand Post 120 wordt bewaard (ruim 600 meter), gereed voor overbrenging. OZHZ heeft op een externe locatie (Oasis te Alblasserdam) nog eens zo'n hoeveelheid archief staan. Ook daar zal nog een inhaalslag gemaakt moeten worden m.b.t. selectie en vernietiging. De ervaring die OZHZ heeft opgedaan met de inhaalslag voor het archief in het pand Post 120 komt daarbij zeer van pas. In 2023 zal een projectplan opgesteld worden om ook dit archief op termijn gereed te maken voor selectie en vernietiging. Een externe partij voert deze uit.

Implementatie Open Wave

Medio 2021 is besloten niet verder te gaan met de implementatie van Squit 2020: de Drechtsteden hadden hun implementatie stopgezet, en duidelijk was dat OZHZ niet zonder meer door kon schakelen naar de opvolger van Squit 2020 vanwege aanbestedingsvereisten.

In het najaar 2021 is besloten om een contract aan te gaan met REM automatisering voor de implementatie van Open wave, een open source pakket voor VTH-processen dat reeds door 9 omgevingsdiensten werd gebruikt en doorontwikkeld. De inrichting van het pakket is gestart in januari 2022; OZHZ moest alles op alles zetten om tijdig voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet het nieuwe pakket werkend te hebben. Toen in de loop van 2022 bleek dat de Omgevingswet wederom werd uitgesteld, en Squit XO niet langer meer ondersteund zou worden voor de WABO, is besloten om Open Wave alsnog geschikt te maken voor gebruik onder de WABO. In feite betekende dat een dubbele implementatie van sjablonen, processen, etc. Op 29 november 2022 is OZHZ "live" gegaan met Open Wave. De inrichting voldeed toen aan de minimale vereisten. In 2023 zal nog een stevige doorontwikkeling plaats moeten vinden om het pakket maximaal te kunnen gebruiken en alle kinderziektes op te lossen. Ook zal binnen OZHZ de beheerorganisatie voor Open Wave nog steviger verankerd moeten worden; de externe kosten voor het beheer van Open wave zijn vele malen lager dan voor Squit, maar daar staat tegenover dat meer menskracht nodig is in eigen huis om het beheer adequaat te kunnen uitvoeren.

2.4.4 Privacy, Informatiebeveiliging en Control

Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continue borging en verbetering van de naleving van de AVG.

Omgevingsdiensten als 'verwerker'

Op verzoek van OmgevingsdienstNL adviseerde Pels Rijcken over de vraag of omgevingsdiensten moeten worden gezien als 'verwerkingsverantwoordelijke' of als 'verwerker' op grond van de AVG. Strekking van het advies is dat de omgevingsdiensten in hoofdzaak kwalificeren als verwerker voor de taken die zij in opdracht van gemeenten en provincies uitvoeren. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) van OZHZ had hierop in eerdere rapportages al eens gewezen, met het verzoek een en ander te laten onderzoeken. OZHZ is een traject opgestart om met de gemeenten en provincie te komen tot verwerkersovereenkomst en nadere afspraken. Het

traject loopt parallel aan de uitwerking van het regionale traject dat najaar 2022 startte naar aanleiding van de bevindingen en aanbevelingen uit het regiobrede onderzoek van de FG. Zie hierna.

Jaarrapportage AVG Drechtsteden 2021 van de FG

Het DB besprak op 15 september de jaarrapportage van de FG. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er deze keer niet voor gekozen te rapporteren op het niveau van elke individuele (Drechtsteden) organisatie, maar op regionaal (lees: Drechtsteden) niveau.

De FG is kritisch over de naleving van de AVG. Zij vindt dat de Drechtstedenorganisaties over het algemeen de basis van de AVG-naleving niet op orde hebben. Ten opzichte van de vorige jaarrapportage is er ook te weinig voortgang. De FG roept de Drechtstedenorganisaties daarom op om na te gaan waar zij nu staan, en vanaf daar verder te investeren in het op orde brengen van de privacy-organisatie. Ook de positionering, de (beperkte) capaciteit en het tijdig betrekken van de FG zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Hoewel de FG een aantal keren opmerkt dat OZHZ er in positieve zin uitspringt zijn de regionale conclusies van de FG zeker ook voor OZHZ van belang. OZHZ levert dan ook een bijdrage aan het vervolgtraject dat op initiatief van de gemeentesecretarissen in gang is gezet en waar OZHZ ook achter staat: de Drechtstedenorganisaties gaan samen bezien wat nodig is om het stelsel naar een volgende fase te brengen. Begin 2023 worden daartoe de eerste voorstellen besproken.

Wet politiegegevens

Bij het verwerken van persoonsgegevens door de Boa's in het kader van hun opsporingstaak moet OZHZ rekening houden met de Wet politiegegevens (Wpg) en de onderliggende regelgeving. De Wpg bevat een groot aantal verplichtingen waaraan de verwerking van persoonsgegevens moet voldoen. Op de goede naleving hiervan dient ook eens per vier jaar een externe onafhankelijke audit plaats te vinden door een gecertificeerde auditor. OZHZ doorliep de externe audit eind 2021 voor de eerste keer en rapporteerde daarover in de jaarstukken. In 2022 voerde OZHZ verbeteringen door in zijn verwerkingen van politiegegevens, waaronder het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming (FG-Wpg), het opzetten van de interne auditcyclus en het uitvoeren van een 'data protection impact assessment' (DPIA). Om praktische en samenwerkingsredenen huurt OZHZ de FG-Wpg in bij een deskundig bureau en is ervoor gekozen dezelfde persoon aan te wijzen die ook FG is bij de DCMR. De externe auditor voerde eind 2022 de verplichte Wpg-hercontrole uit, waaruit bleek dat OZHZ op dit moment aan vrijwel alle Wpg-eisen voldoet. Het daadwerkelijk uitvoeren van de interne audits stond nog open als actiepunt, mede omdat OZHZ het wenselijk vond daarover nog advies te krijgen van de FG-Wpg. Met ingang van 2023 gaat OZHZ ook de interne audits uitvoeren. Begin 2023 agendeerde OZHZ de jaarrapportage 2022 van de FG-Wpg in het dagelijks bestuur.

Automatisch anonimiseren

Om beter en sneller WOO-verzoeken te kunnen behandelen en te kunnen voldoen aan de Wet Open Overheid alsmede privacy te waarborgen conform de AVG, is OZHZ in 2021 een pilot gestart met het automatisch anonimiseren van documenten, in casu bodemrapporten. In 2022 heeft OZHZ een SPUK-subsidie aangevraagd (en gekregen) om in 2023 ervaring op te doen met grootschalig anonimiseren in het kader van de WOO.

Audit kwaliteitszorg

In maart 2022 heeft hercertificering (ISO-9001-2015) plaatsgevonden bij de dienst. Op grond van de informatie uit de interviews en documentatie kan worden vastgesteld dat de organisatie en de beheersing van dienstverlening in lijn zijn met de normvereisten en de eigen afspraken daaromtrent.
Het principe van continu verbeteren is duidelijk zichtbaar in de zich continu ontwikkelende organisatie en een daarop passend kwaliteitsmanagementsysteem. De organisatie werkt in haar bedrijfsvoering aan verschillende

verbeteringen en/of optimalisaties. Er is sprake van doorontwikkeling van het KMS naar een systeem waarin de risico's om doelen te kunnen bereiken, worden geïdentificeerd en juist wordt ingebed op de werkvloer. Met name de invoering van de Omgevingswet is van grote impact op de dienstverlening, maar ook op alle stakeholders. Veel aandacht gaat uit naar de juiste kennis, integraliteit, samenwerking, stakeholdermanagement.
Landelijk wordt in het licht van de aanbevelingen van de commissie van Aartsen aangedrongen op een stelsel van onderlinge visitatie door alle omgevingsdiensten. OZHZ staat hier positief tegenover; dat betekent wel dat er gekozen moet worden wélk kwaliteitssysteem in het vervolg leidend zal zijn; immers een dubbel kwaliteitssysteem is niet efficiënt. Daarover zal in 2023 een besluit worden genomen.

Rechtmatigheidsverantwoording
Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van boekjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening.
De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.
OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur heeft in juli 2021 een aantal richting gevende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog uit te gaan van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn te streven naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- Het huidige normenkader te hanteren, i.c. de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten te vertalen in een concreet toetsingskader.
- Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooralsnog 3%.
- Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- Bij de verbijzonderde interne controle aan te sluiten op de steekproefbepaling van de accountant.
- Op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar bezien of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

In de herstructurering van de organisatie is nadrukkelijk voorgesorteerd op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een helder onderscheid gemaakt in de control en financiële functie. Ook de combi functie van concerncontroller en unitmanager houdt op te bestaan. De concerncontroller en het control team zijn meer onafhankelijk gepositioneerd onder de directie. Er is een intern controleplan opgesteld, dat in 2023 zal worden uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de minimale variant waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, zoals in 2021 door het AB is vastgesteld.

2.5 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en

Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds voor de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo (en voorheen de Wob) af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Een overzicht daarvan is hieronder opgenomen. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is in 2022 niet voorgekomen.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is overheden transparanter te maken. De Woo-contactpersoon is een nieuwe rol per 1 mei 2022. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie. Bij OZHZ zijn de managers van de unit Bedrijfsondersteuning aangewezen als Woo-contactpersonen. In voorbereiding op de komst van de Woo zijn de juristen van OZHZ getraind in de toepassing van deze nieuwe wet, zijn werkprocessen en -instructies aangepast, hebben de juristen van de unit Juridisch Advies en Ondergrond de Woo toegelicht aan hun collega's van de andere units, is een speciale intranet (SID-) pagina aangemaakt over de Woo en is de bestaande Wob-Handreiking aangepast naar de Woo. Daarbij is waar nodig samengewerkt met andere organisaties in de Drechtsteden.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo stelt de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. Een en ander wordt gefaseerd ingevoerd. De precieze fasering (na de eerste fase) is op dit moment nog niet bekend overigens. Veel documenten uit die eerste fase worden overigens ook nu al actief bekendgemaakt, zoals gegevens over de organisatie, stukken van het algemeen bestuur, enzovoort. In de context waarin OZHZ is het overigens veelal aan de gemeenten en provincie om aan te geven hoe zij willen omgaan met de actieve openbaarmaking van verzoeken en openbaargemaakte informatie. Met Dordrecht zijn daarover bijvoorbeeld in 2022 al afspraken gemaakt over de publicatie op hun website. Daarnaast vindt actieve openbaarmaking van onder andere sanctiebesluiten al enkele jaren plaats op basis van een door alle colleges vastgesteld openbaarmakingsbeleid. OZHZ zal dit beleid in 2023 overigens actualiseren, als onderdeel van een van de acties waarvoor subsidie is verkregen in het kader van de SPUK-VTH.

Actieve openbaarmaking van beschikkingen wordt op enig moment ook verplicht, maar dat zal naar verwachting nog enkele jaren duren. OZHZ neemt dat aspect mee in het programma van eisen voor de aanbesteding van een nieuw DMS, waaronder de mogelijkheid om te kunnen aansluiten op een nog te ontwikkelen landelijk platform. Een van de aspecten die dan speelt is de verplichting om documenten te anonimiseren vanwege de AVG. OZHZ is bezig daarvoor een anonimiseringstool aan te schaffen. Deze is overigens met name noodzakelijk vanwege de vele verzoeken om informatie die OZHZ elk jaar ontvangt, met name over bodemrapporten. Een geautomatiseerde tool, mits van goede kwaliteit en goed ingeregeld, maakt het handmatig anonimiseren zoveel mogelijk overbodig, wat fouten en risico's voorkomt.

Afgehandelde Woo- verzoeken namens de gemeenten en provincie

In het afgelopen jaar zijn in totaal 31 Woo-verzoeken (tot 1 mei 2022 Wob-verzoeken) ontvangen. De meeste uren waren gemoeid met een verzoek van een journalist. Dit verzoek was een tweede verzoek naar aanleiding van een eerder Wob-besluit en had betrekking op het monitoren van 'aanvaringsslachtoffers' van windparken. Omdat de gevraagde documenten deels bij OZHZ en deels bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) lagen is er veel afstemming geweest tussen OZHZ en ODH.

Bevoegd Gezag	**aantallen**	**Waarvan behandeld na 1 mei 2022 onder de Woo**
Provincie Zuid-Holland	5	1
Dordrecht	13	9
Alblasserdam	3	
Hoeksche Waard	2	
Gorinchem	1	
Hendrik-Ido-Ambacht	1	
Hardinxveld-Giessendam	-	
Molenlanden	3	
Papendrecht	2	
Sliedrecht	-	
Zwijndrecht	1	
Totaal	**31**	**10**

Toegankelijkheid van de website en apps van OZHZ

OZHZ werkt sinds 2020 aan verbetering van de toegankelijkheid van de website en apps. De website is getoetst op de WCAG A- en WCAG AA-richtlijnen. Dit zijn in totaal 50 richtlijnen waar de website en apps aan moeten voldoen om voor iedereen toegankelijk te zijn. De toetsing omvat o.a. de vraag of teksten helder zijn geschreven en of de informatie is te begrijpen voor mensen die slechtziend, doof of kleurenblind zijn. OZHZ voldoet al aan 44 van de 50 richtlijnen (score op niveau B). OZHZ pakt de resterende 6 onderdelen op in 2023. Informatie over het certificaat en de score op onderdelen is hier te vinden: https://www.toegankelijkheidsverklaring.nl/register?w=omgevingsdienst+zuid-holland+zuid.

II. Jaarrekening 2022

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2022 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2021

Balans per 31 december 2022 (bedragen in €)				
ACTIVA	**2022**		**2021**	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		-		-
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-		-	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		-	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-		-	
Materiële vaste activa		**2.318.773**		**1.091.539**
Investeringen:				
met een economisch nut	2.318.773		1.091.539	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-		-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-		-	
In erfpacht gegeven gronden	-		-	
Financiële vaste activa		-		-
Kapitaalverstrekking aan:				
deelnemingen	-		-	
gemeenschappelijke regelingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
Leningen aan:				
woningbouwcorporaties	-		-	
deelnemingen	-		-	
overige verbonden partijen	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige langlopende leningen	-		-	
Uitzettingen:				
in 's Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
overige met een looptijd van één jaar of langer	-		-	
TOTAAL VASTE ACTIVA		**2.318.773**		**1.091.539**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**274.801**		**-106.630**
Grond- en hulpstoffen			-	
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	274.801		-106.630	
Gereed product en handelsgoederen	-		-	
Vooruitbetalingen	-		-	
Uitzettingen		**4.320.951**		**11.756.449**
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	747.855		7.310.788	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
Overige verstrekte kasgeldleningen	-		-	
Rekening courant verhouding met het Rijk	3.573.096		4.414.399	
Rekening courant verhouding met overige niet-financiële instellingen	-		-	
Overige vorderingen	-		31.262	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-		-	
Liquide middelen		**201.547**		**202.677**
Kas	1.437		1.974	
Bank, inclusief kruisposten	200.110		200.703	
Overlopende activa		**1.173.595**		**2.065.732**
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	838.098		1.790.421	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	335.497		275.311	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**5.970.894**		**13.918.228**
TOTAAL ACTIVA		**8.289.667**		**15.009.767**

Bedragen in €

Balans per 31 december 2022

(bedragen in €)

PASSIVA	2022		2021	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**2.316.568**		**3.055.628**
Algemene reserve	1.248.008		981.219	
Bestemmingsreserves	951.520		1.807.620	
Saldo van de rekening	117.040		266.789	
Voorzieningen		**-**		**-**
Voorzieningen	-		-	
Vaste schulden		**-**		**-**
Deze hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Obligatieleningen	-		-	
Onderhandse leningen van:				
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-	
binnenlandse banken en				
overige financiële instellingen	-		-	
binnenlandse bedrijven	-		-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige binnenlandse sectoren	-		-	
buitenlandse instellingen	-		-	
Door derden belegde gelden	-		-	
Waarborgsommen	-		-	
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-		-	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**2.316.568**		**3.055.628**
VLOTTENDE PASSIVA				
Vlottende schulden		**1.590.037**		**3.049.055**
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij:				
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-	
overige partijen	-		-	
Banksaldi	-		-	
Overig	1.590.037		3.049.055	
Overlopende passiva		**4.383.062**		**8.905.084**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.759.556		1.156.503	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
Europese overheidslichamen	-		-	
het Rijk	-		-	
overige Nederlandse overheidslichamen	1.623.506		7.748.581	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		-	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**5.973.099**		**11.954.139**
TOTAAL PASSIVA		**8.289.667**		**15.009.767**

Bedragen x €

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ.
De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.
Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening:

- 20 jaar voor motorvaartuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software[1];
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa[2].

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 6 " Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Voorraden

De als “onderhanden werken” opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

[1] Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.
[2] De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.[1]

[1] Financiële verordening OZHZ, 30 november 2016

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2021	Afschrijvingen t/m 2021	Aanschafwaarde 31-12-2022	Afschrijvingen 2022
a	Huisvesting	895.393	516.409	1.545.724	127.623
b	ICT en audiovisuele investeringen	862.086	525.069	945.623	154.846
c	Meubilair	482.599	265.628	567.739	53.344
d	Software	182.016	109.891	182.016	48.329
e	Bedrijfsmiddelen	44.320	20.833	44.320	8.864
f	Vaartuigen	69.950	6.995	888.380	17.198
		2.536.364	**1.444.825**	**4.173.803**	**410.205**

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.
De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

	Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2021	Afschrijvingen t/m 2021	Boekwaarde 2021	Investeringen 2022	Desinvesteringen 2022	Reclassificatie aanschafwaarde	Aanschafwaarde 31-12-2022	Reclassificatie afschrijvingen	Afschrijvingen 2022	Boekwaarde 2022
a	Huisvesting	895.393	516.409	378.984	650.331	-	-	1.545.724	-	127.623	901.691
b	ICT en audiovisuele investeringen	862.086	525.069	337.017	83.537	-	-	945.623	-	154.846	265.708
c	Meubilair	482.599	265.628	216.971	85.141	-	-	567.739	-	53.344	248.768
d	Software	182.016	109.891	72.125	-	-	-	182.016	-	48.329	23.796
e	Bedrijfsmiddelen	44.320	20.833	23.487	-	-	-	44.320	-	8.864	14.623
f	Vaartuigen	69.950	6.995	62.955	818.430	-	-	888.380	-	17.198	864.187
		2.536.364	**1.444.825**	**1.091.539**	**1.637.439**	**-**	**-**	**4.173.803**	**-**	**410.205**	**2.318.773**

a. Huisvesting

OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het pand Post 120 te Dordrecht. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. Met ingang van 2021 is het nieuwe werkconcept van kracht. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. De (om)bouw van het kantoor heeft in 2022 plaatsgevonden. Op kantoor zijn samenwerkingsplekken en projectruimtes ingericht. Daarnaast zijn de vergaderkamers aangepast waardoor er minder vaak naar een externe locatie hoeft te worden uitgeweken. Daarnaast gaat het om aanschaf meubilair en ICT-device. Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten en lagere facilitaire kosten.

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. In 2022 hebben investeringen plaatsgevonden ten aanzien van het nieuwe

werkconcept en zijn o.a. laptops inclusief randapparatuur, internetverbindingsapparatuur en mobiele telefoons aanschaft en ter beschikking gesteld. Tevens zijn de vergaderfaciliteiten in het pand geüpgraded zodat deze beter het hybride werken ondersteunen.

c. Meubilair

Omdat de ruimtes in het pand gedeeltelijk een andere functie hebben gekregen is geïnvesteerd in bijpassend meubilair wat die functie ondersteund. Zo zijn de grote vergaderkamers uitgerust van flexibel meubilair en is de ontmoetingsruimte omgebouwd tot werkcafé.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. In 2020 heeft implementatie plaatsgevonden van KaartViewer (GEO-Software). In 2021 heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden. Ook de Omgevingswet, de website en een VTH-systeem brengen software-investeringen met zich mee. In 2022 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

e. Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsmiddelen zijn activa welke aangeschaft worden ter vervanging van de, om-niet verkregen, kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ van de Provincie Zuid-Holland. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. In 2022 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

f. Vaartuigen

Bij de vorming van OZHZ zijn voor de taakuitvoering vaartuigen van de Provincie Zuid-Holland (PZH) om-niet verkregen. De vervanging van de RHIB (rigid hull inflatable boat) heeft plaatsgevonden in 2022 en de investering is ten laste van het krediet van 2022 gekomen voor een bedrag van € 220.000. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten vindt plaats vanuit het materieel budget PZH.
OZHZ vervangt in 2023 het vaartuig Pandion. Het huidige traject rond de aanbesteding laat zien dat het benodigde bedrag uitkomt op € 2,4 mln. als gevolg van gestegen prijzen van bouwmaterialen waardoor met name de bouw van het casco en toebehoren veel duurder is. Om deze reden heeft in 2022 een votering van het krediet plaatsgevonden ad EUR 2.400.000. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ. In 2022 is de 1e termijn van circa € 600.000 betaald.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Voorraden	31-12-2022	31-12-2021
Onderhanden werk	€ 274.801	€ -106.630
Totaal	**€ 274.801**	**€ -106.630**

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten en provincie op het gebied van milieuonderzoek, adviezen en briks-taken. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 139.417.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar		31-12-2022	31-12-2021
A	Vorderingen op openbare lichamen	€ 747.855	€ 7.310.788
B	Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	€ -	€ -
C	Overige verstrekte kasleningen	€ -	€ -
D	Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	€ -	€ -
E	Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	€ 3.573.096	€ 4.414.399
F	Overige vorderingen	€ -	€ 31.262
G	Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	€ -	€ -
H	Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier	€ -	€ -
I	Overige uitzettingen	€ -	€ -
Totaal		**€ 4.320.951**	**€ 11.756.448**

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.
Medio januari 2023 zijn de voorschotfacturen van het eerste kwartaal 2023 verzonden. OZHZ verwacht de gelden begin 2023 te ontvangen.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Kas	€ 1.437	€ 1.974
Bank inclusief kruisposten	€ 200.110	€ 200.704
	€ 201.547	**€ 202.677**

Bedragen x €

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen en het nog openstaande crediteurensaldo. Vanwege het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is eveneens sprake van uitzettingen in de Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrenst op € 200.000.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa	31-12-2022	31-12-2021
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Europese overheidslichamen	€ -	€ -
Het Rijk	€ -	€ -
Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 838.098	€ 1.790.421
Vooruitbetaalde kosten	€ 335.496	€ 275.311
Nog te ontvangen bedrag	€ 2	€ -
Totaal	**€ 1.173.596**	**€ 2.065.732**

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2022 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2022. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2022 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2023 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2022. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Begin saldo 2022	Toevoegingen	Ontvangsten	Eind saldo 2022
Gemeente Dordrecht	€ 589.367	€ 672.326	€ -589.367	€ 672.326
Provincie Zuid-Holland	€ 986.629	€ 42.815	€ -963.565	€ 65.879
DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 48.495	€ -	€ -	€ 48.495
Gemeente Molenlanden	€ 77.596	€ 45.748	€ -77.596	€ 45.748
Gemeente Zwijndrecht	€ 38.307	€ 5.650	€ -38.307	€ 5.650
Gemeente Hendik-Ido-Ambacht	€ 22.165	€ -	€ -22.165	€ -
Gemeente Papendrecht	€ 24.430	€ -	€ -24.430	€ -
Omgevingsdienst Midden-Holland	€ 3.183	€ -	€ -3.183	€ -
Dienst Gezondheid & Jeugd	€ 250	€ -	€ -250	€ -
Totaal	**€ 1.790.421**	**€ 766.539**	**€ -1.718.862**	**€ 838.098**

Bedragen x €

PASSI.VA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	1.248.008	981.219
Bestemmingsreserves	951.520	1.807.620
Onverdeeld resultaat	117.040	266.789
Totaal	**2.316.568**	**3.055.628**

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2022 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Bestemming rek 2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	981.219	266.789	-	-	1.248.008
Materieel budget PZH	184.640	-	-	-	184.640
Doorontwikkeling	101.517	-	-	52.000	49.517
Digitalisering	290.617	-	-	177.000	113.617
Verlofstuwmeer	110.000	-	-	-	110.000
Frictiekosten	270.669	-	-	-	270.669
Regieplan	122.587	-	-	22.000	100.587
Archief	275.082	-	-	207.100	67.982
Werkconcept	102.506	-	-	48.000	54.506
CAO	350.000	-	-	350.000	-
Totaal	**2.788.839**	**266.789**	**-**	**856.100**	**2.199.528**

Bedragen x €

Algemene reserve

Het resultaat 2021 is via besluitvorming in de 1e en 2e Bestuursrapportage toegevoegd aan de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen (voor respectievelijk € 47.000 bij 1e en € 220.000 bij de 2e). De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH. In 2022 zijn er geen onttrekkingen ten laste van deze reserve gedaan.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling
De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 is voor extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling
OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2022 betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem. De daadwerkelijk digitaliseringslag zal in 2023 nog tot verdere acties leiden rond Open Wave waarvoor de reserve kan worden ingezet.

Verlofstuwmeer
OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. In 2022 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Frictievergoeding
De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Over 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden omdat is gebleken dat de productie en als afgeleide daarvan de omzet aanzienlijk hoger is uitgevallen dan bij tweede bestuursrapportage ingeschat. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en voor het inwerken van nieuwe collega's die worden ingezet omdat de huidige eigen medewerkers in 2023 aan de slag gaan met de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.

Bestemmingsreserve Regieplan: Informatie Gestuurd Werken
OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het ontwikkelprogramma (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Deze aanpak krijgt vorm in de data ambitie. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Archiefwet
De Regionale Archivaris bemerkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 wordt de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking over 2022 betreft de externe kosten van deze partij. Er lopen daarnaast nog een aantal zaken op dit gebied door in 2023.

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept
De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting. Door vertraging in het project verschuiven een aantal zaken naar 2023.

Bestemmingsreserve cao-effect
Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 bedragen € 227.000 en zijn in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve.

Aanvullend is eind 2022 besloten om een eenmalige uitkering te verstrekken aan de medewerkers, omdat de vertraging over de cao voor 2023 trager gaat dan gewenst. De resterende ruimte binnen de bestemmingsreserve cao is hiervoor ingezet.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. Het saldo van de voorzieningen is nihil. Er zijn geen mutaties geweest in 2022.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Schulden korter dan één jaar	€ 1.590.037	€ 3.049.055
Totaal	**€ 1.590.037**	**€ 3.049.055**

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	€ 1.518.206	€ 2.137.200
Overige vlottende schulden	€ 71.831	€ 911.855
Totaal	**€ 1.590.037**	**€ 3.049.055**

Bedragen x €

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2023.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Reservering accountantskosten	€ 23.130	€ 37.080
Verlofverplichting	€ 538.958	€ 466.409
Vooruit ontvangen inkomsten	€ 1.623.506	€ 7.748.581
Overige nog te betalen	€ 2.197.468	€ 653.013
Totaal	**€ 4.383.062**	**€ 8.905.084**

Bedragen x €

Onder invloed van de extra omzet in de loop van 2022 en de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde taakvelden is het verlofstuwmeer toegenomen. De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. In 2023 worden op individueel niveau afspraken gemaakt over het terugdringen van het verlofstuwmeer.

De vooruit ontvangen bedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit ontvangen bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 01-01-2022	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2022
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Alblasserdam	€ 537.945	€ 63.751	€ -537.945	€ 63.751
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	€ 2.213.304	€ 58.810	€ -2.213.304	€ 58.810
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Gorinchem	€ 163.962	€ -	€ -163.962	€ -
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 134.671	€ 25.227	€ -134.671	€ 25.227
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	€ 124.788	€ 28.703	€ -124.788	€ 28.703
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hoeksche Waard	€ 411.603	€ 42.895	€ -411.603	€ 42.895
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	€ 390.779	€ -	€ -390.779	€ -
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	€ 135.062	€ 44.636	€ -135.062	€ 44.636
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Sliedrecht	€ 130.994	€ 52.539	€ -130.994	€ 52.539
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	€ 220.705	€ -	€ -220.705	€ -
Uitvoering milieutaken provincie Zuid-Holland	€ 2.929.502	€ 561.004	€ -2.929.502	€ 561.004
Inwonerbijdrage	€ -	€ -	€ -	€ -
Vooruitontvangen bedragen RVMK Drechtsteden	€ 167.799	€ -	€ -71.453	€ 96.345
Vooruitontvangen bedragen RVMK ALV	€ 21.790	€ 1.286	€ -	€ 23.076
Vooruitontvangen bedragen RVMK WAS	€ -	€ 18.870	€ -	€ 18.870
Vooruitontvangen bedragen Geluidbelastingskaarten	€ 99.065	€ 20.598	€ -	€ 119.663
Vooruitgefactureerde - projectinvesteringen	€ 66.614	€ -37.732	€ 21.936	€ 50.817
Vooruit ontvangen subsidiebedragen	€ -	€ 437.168	€ -	€ 437.168
Totaal	**€ 7.748.581**	**€ 1.317.756**	**€ -7.442.831**	**€ 1.623.506**

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De niet uit balans blijkende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. Huur- en gebouw gebonden dienstverlening

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 505.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2022 is sprake van een korting van € 231.000.

In 2022 is de schoonmaak en glasbewassing aanbesteed in samenwerking met de andere huurders. Het nieuwe contract is op 26 januari 2023 getekend en heeft een looptijd van twee jaar, met 2x een optie tot verlengen van één jaar. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 59.000.

De Facilitaire dienstverlening is ingevuld door middel van een overeenkomst met de Sociale Dienst Drechtsteden (circa € 17.000). Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2026. De financiële omvang van het contract is circa € 30.000 per jaar.
Voor de levering van fruit (normaliter circa € 10.000 per jaar) is een overeenkomst aangegaan zonder tijdspanne maar met een redelijke opzegtermijn.

2. Software

De voormalige milieudienst heeft een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Het contract betreft een jaarbedrag van circa € 245.000 (in 2022).
Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem Open Wave. Implementatie heeft plaatsgevonden in november 2022. Het contract heeft een looptijd tot 1 januari 2025. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 71.000.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een contract gesloten met een leverancier voor een zaaksysteem – document managementsysteem (DMS). Met het systeem, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet systeem dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract loopt tot 1 april 2023 en betreft een jaarbedrag van circa € 55.000.

Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd systeem voor het tijdschrijven en de financiële administratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 40.000. Het huidige contract loopt af per 31/12/2023. In 2023/2024 wordt de nieuwe aanbesteding in gang gezet.

3. Personeel

Schadeverzekering
OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2022 betreft dit een verplichting van circa € 48.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Arbozorg
Met ingang van 1 april 2022 is de Arbozorg overgedragen aan BEZIG BV. Met deze organisatie is een contract gesloten tot 1 april 2024 met de mogelijkheid van verlenging. Per jaar bedragen de kosten circa € 60.000.

Flexibel personeel
Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane doorlopende contracten in 2023 met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 5,8 miljoen. De contracten hebben een opzegtermijn van 1 maand.

4. Servicegemeente Dordrecht (SGD)
OZHZ ging eind 2021 op basis van een verleend alleenrecht een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan met de rechtsopvolger van het Servicecentrum Drechtsteden, de SGD. De DVO heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse bijdrage van de DVO ICT bedraagt circa € 1,30 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 330.000 per jaar.

5. Voer- en vaartuigen
Leaseverplichtingen voertuigen
De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 80.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is in 2019 een raamovereenkomst afgesloten voor 4 jaar. Daarnaast wordt voor elk nieuw leaseobject een specifieke overeenkomst gemaakt.

Vaartuigen
Na een aanbesteding is overgegaan tot de aanschaf van de Pandion II voor een aanschafprijs van € 2.400.000. De levering vindt plaats in 2023. Op de aanschafprijs is in 2022 een bedrag betaald van € 600.000. Rest een verplichting in 2023 van € 1.800.000.

6. Overige dienstverlening
Huur e-noses en windvanen
In 2019 heeft OZHZ een contract afgesloten voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied. Dit contract is verlengd tot en met 2022 op grond van een positief inkoopadvies. E-noses zijn elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De verplichting voor 2022 bedraagt € 76.250

DCMR
OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 58.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma.

Accountant
Het contract met de accountant is in 2022 verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 50.000.

7. Aansprakelijkheidsstelling Bouwstoffenhandel De Rivierendriesprong Papendrecht B.V.
De Rivierendriesprong B.V. vordert van drie partijen, waaronder OZHZ, de schade die is ontstaan door de kosten die zij in haar ogen heeft moeten maken doordat zij in haar ogen noodgedwongen, door de in haar ogen onrechtmatige handelwijze van de bevoegde gezagen (i.c. gemeente Papendrecht, provincie Zuid-Holland en OZHZ) puin elders, extern, moest laten breken, en de schade die is ontstaan door de in haar ogen ten onrechte verbeurde lasten onder dwangsom. De ingestelde vordering bedraagt € 900.000, aangevuld met een aantal PM-posten. De Rivierendriespong heeft de drie partijen hoofdelijk aansprakelijk gesteld.

Programmarekening 2022

De programmarekening 2022 sluit met een positief saldo van € 117.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 75.000) is er sprake van een voordeel van € 42.000.
Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: “Wat heeft het gekost?”. De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Resultatenrekening 2022

Programmarekening 2022 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	2.212	2.212	-
Wettelijke taken	21.367	20.344	23.581	24.330	749
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	2.482	2.517	34
Overige baten	7	-	3	28	25
Vergoedingen	-	-	-	-	-
Totaal baten	**27.318**	**25.438**	**28.279**	**29.087**	**808**
Lasten					
Personeelskosten	21.360	20.190	24.220	24.563	343
Kapitaallasten	315	419	423	410	13-
Ondersteuning SGD	1.808	1.890	1.803	1.700	103-
Huisvesting	485	524	273	253	20-
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	1.499	1.633	134
Additionele productkosten	2.393	1.398	894	1.161	266
Onvoorzien	154	129	148	107	41-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	**27.772**	**25.839**	**29.260**	**29.826**	**566**
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	**454-**	**401-**	**981-**	**739-**	**242**
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	1.056	856	200-
Toevoegingen aan reserves	850	4	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**267**	**0-**	**75**	**117**	**42**
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	*2.182*	*2.212*	*2.212*	*2.212*	-

Bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten en lasten in 2022 zijn:

- Hogere baten vanwege de uitvoering van extra wettelijke taken (€ 4,0 mln.). Het betreft voornamelijk conjunctuurgevoelige taken op het gebied van bouwen en bodem en aandachtdossiers.
- Lagere overige baten voor adviezen en projecten dan structureel begroot (€ 365.000). Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Hiervoor zijn lagere lasten gerealiseerd (flexibele schil).
- De overige incidentele baten en lasten bedragen circa € 4,028 mln. Voor het grootste deel hebben deze een directe relatie met de hogere omzet. Het betreft de personele kosten (€ 4,473 mln.) vanwege de inhuur van extra flexibele schil en de kosten die direct worden doorbelast aan opdrachtgevers (€ 237.000). Daar staan onttrekkingen aan de bestemmingsreserves tegenover (€ 451.000). Tot slot is er sprake van een huurkorting die incidenteel over 2022 is bedongen van € 231.000 die samenhangt met de investeringen in de Huisvesting en het Meubilair (zie ook onderdeel Investeringsuitgaven in hoofdstuk 4).

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,212 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2022	Realisatie 2022	Verschil
Dotatie verlofstuwmeer		36	
Dotatie verlofsparen		37	
Dotatie verliesvoorziening OHW		34	
Totaal onvoorzien	**148**	**107**	**-41**
Bedragen x € 1.000			

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

3. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**R. Visser**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	163.594
Beloningen betaalbaar op termijn	23.300
Subtotaal	*186.894*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Bezoldiging	186.894
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	**R. Visser**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.538
Beloningen betaalbaar op termijn	22.800
Subtotaal	*177.338*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	177.338

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Gegevens 2022	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
A. Kraijo	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 1 juni 2022
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur en dagelijks bestuur tot 1 juni 2022
M. Burggraaf	Lid Algemeen Bestuur tot 1 juni 2022
J. van der Geest	Lid Algemeen Bestuur tot 7 juli 2022
J. Nederveen	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22 en lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
R.J. Lafleur	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
P. van Leenen	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 9 juni 2022
T.J. Slob	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur tot 18 mei 2022
A.M.J.M. Janssen	Lid Algemeen Bestuur tot 9 juni 2022
E. Goverde	Lid Algemeen Bestuur tot 10 mei 2022
J.E.T.M. van Dongen	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
J.N. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
M. Stolk	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van 1/1/22 tot en met 31/12/22
F.C. de Gier	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 2 juni 2022
T.F. de Jonge	Lid van het Algemeen Bestuur met ingang van 1 juni 2022, Plaatsvervangend voorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
M.P.P.M. Merx	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 1 juni 2022
M. de Boer	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 7 juli 2022
A. van der Wulp	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 9 juni 2022. Lid van het Dagelijks Bestuur met ingang van 7 juli 2022
J. Lock	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 18 mei 2022 en lid Dagelijks Bestuur met ingang van 30 november 2022
A.J. Kosten	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 9 juni 2022
R. Bijderwieden	Lid Algemeen Bestuur met ingang van 10 mei 2022

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

4. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2022 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Per saldo is sprake van € 566.000 aan hogere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022 in de tweede bestuursrapportage. De hogere lasten betreffen de additionele productkosten (€ 266.000); de kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde hogere baten tegenover. Daarnaast de hogere personeelskosten (€ 343.000) die enerzijds samenhangen met de hogere omzet doordat is ingezet op het wegwerken van de achterstanden zoals in de tweede bestuursrapportage als actie was aangegeven. Anderzijds hangt een deel samen met de aanvullende aanwending van de reserve Cao ter dekking van de eenmalige uitkering in december 2022 die niet was voorzien. Er is eind 2022 een Rijkssubsidie aangevraagd en toegekend als eenmalige bijdrage in de loonkosten voor groene BOA's (€ 64.000) die niet was voorzien. Tot slot is er sprake van een aantal kleine afwijkingen die per saldo leiden tot hoger kosten (€ 21.000). Conclusie is dat de gerapporteerde overschrijdingen niet leiden tot een begrotingsonrechtmatigheid.

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves (€ 856.100) zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de primaire begroting 2022, de eerste en tweede Begrotingswijziging 2022, aangevuld met het besluit in het AB van 30 november 2022 om het restant van de bestemmingsreserve CAO in te zetten voor de eenmalige uitkering in december 2022 (€ 1.180.000). Dit geldt ook voor de individuele onttrekkingen aan de reserves.
De lagere onttrekking is het gevolg van het feit dat de daadwerkelijke kosten lager zijn uitgevallen. Hierdoor is de onttrekking van de reserves Digitalisering en Archief respectievelijk € 22.000 en € 30.900 lager. Door de toegenomen productie in het laatste kwartaal, die samenhangt met de hogere omzet, is de aanwending van de reserve Frictiekosten (€ 271.000) niet nodig geweest. Deze reserve zal in 2023 worden gebruikt voor de improductiviteit die wordt voorzien door de druk op de arbeidsmarkt en het bijbehorende inwerken van nieuwe collega's en de aanbesteding en implementatie van een aantal nieuwe systemen.
De toevoegingen aan de reserves (€ 267.000) zijn conform de 1e en 2e begrotingswijziging 2022; dat geldt ook voor de toevoegingen aan de individuele reserves.
Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Investeringsuitgaven

	Omschrijving	Beginstand krediet 2022	Krediet toevoegingen*	Investeringen 2022	Eindstand krediet 2022
a	Huisvesting	**579.221**	-	650.331	-71.110
b	ICT en audiovisuele investeringen	**86.818**	-	83.537	3.281
c	Meubilair	**26.083**	-	85.141	-59.058
d	Software	**18.964**	-	-	18.964
e	Bedrijfsmiddelen	**15.635**	-	-	15.635
f	Vaartuigen	**350.050**	2.400.000	818.430	1.931.620
TOTAAL		**1.076.771**	**2.400.000**	**1.637.439**	**1.839.332**

**krediettoevoegingen conform vastgestelde BURAP I en BURAP II 2022*

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 1.637.439) blijft binnen het totaal door het AB vastgestelde investeringskrediet, bestaande uit het krediet bij aanvang van het boekjaar 2022 en de voteringen in 2022 € 3.476.771). Derhalve is er in 2022 is geen sprake van een onrechtmatigheden met betrekking tot de investeringskredieten.

Wel is er op individueel niveau sprake van een overschrijding van het investeringskrediet voor Huisvesting en Meubilair. Dit is het gevolg van de administratieve verwerking die OZHZ moet toepassen conform het BBV. Tegenover de hogere investeringskosten die zijn gemaakt staat een huurkorting die over 2022 is bedongen van € 231.000. Deze huurkorting is opgenomen binnen de exploitatie en geeft een onderschrijding op het onderdeel Huurkosten kantoorpand. De overschrijding van het investeringskrediet moet in relatie tot deze huurkorting worden gezien. In eerste bestuursrapportage van 2023 zal de administratieve verwerking worden doorgevoerd en om die reden een extra kredietaanvraag plaatsvinden.

Bijlage 1 Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2022;	De omzet betreft de realisatie 2022. Alblasserdam € 1.653.388,23 Dordrecht € 10.024.533,08 Gorinchem € 707.902,80 Hardinxveld-Giessendam € 498.828,33 Hendrik-Ido-Ambacht € 742.066,33 Hoeksche Waard € 1.954.377,66 Molenlanden € 1.854.214,12 Papendrecht € 634.506,87 Sliedrecht € 641.812,83 Zwijndrecht € 1.133.250,65 Provincie € 8.280.716,08 **TOTAAL** **€ 28.125.596,98**
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	*Eigen vermogen* verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: *31-12-2021 € 3.055.628* *31-12-2022 € 2.316.568* *Vreemd vermogen* verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: *31/12/2021 € 11.954.139* *31/12/2022 € 5.973.099*
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2022 bedraagt € 117.040

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	**Bestuur en ondersteuning**												
0.4	Overhead	1.300	5.512	-4.212	1.546	6.241	-4.695	1.219	6.379	-5.160	-327	138	-465
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0	18	0	18	18	0	18
0.8	Overige baten en lasten	0	129	-129	3	148	-145	74	73	1	71	-75	146
0.10	Mutaties reserves	405	4	401	1.056	0	1.056	856	0	856	-200	0	-200
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	75	-75	0	117	-117	0	42	-42
1.	**Veiligheid**												
1.2	Openbare orde en veiligheid	997	764	233	1.103	864	239	1.147	884	263	44	20	24
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**												
3.	**Economie**												
4.	**Onderwijs**												
5.	**Sport, cultuur en recreatie**												
6.	**Sociaal domein**												
7.	**Volksgezondheid en milieu**												
7.4	Milieubeheer	17.379	15.053	2.326	19.245	17.045	2.200	19.998	17.420	2.578	753	375	378
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**												
8.3	Wonen en bouwen	5.762	4.381	1.381	6.381	4.961	1.420	6.631	5.070	1.561	250	109	141
Totaal taakvelden		**25.843**	**25.843**	**0**	**29.334**	**29.334**	**0**	**29.943**	**29.943**	**0**	**609**	**609**	**0**

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.300	5.512	-4.212	1.546	6.241	-4.695	1.219	6.379	-5.160	-327	138	-465
0.5	Treasury	0	0	0	0	0	0	18	0	18	18	0	18
0.8	Overige baten en lasten	0	129	-129	3	148	-145	74	73	1	71	-75	146
0.10	Mutaties reserves	405	4	401	1.056	0	1.056	856	0	856	-200	0	-200
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	75	-75	0	117	-117	0	42	-42
1.2	Openbare orde en veiligheid	997	764	233	1.103	864	239	1.147	884	263	44	20	24
7.4	Milieubeheer	17.379	15.053	2.326	19.245	17.045	2.200	19.998	17.420	2.578	753	375	378
8.3	Wonen en bouwen	5.762	4.381	1.381	6.381	4.961	1.420	6.631	5.070	1.561	250	109	141
Totaal taakvelden		**25.843**	**25.843**	**0**	**29.334**	**29.334**	**0**	**29.943**	**29.943**	**0**	**609**	**609**	**0**

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3: verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 30-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E83B	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E83B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/04*	Cumulatieve eigen/externe financiering (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/05*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/06*
			1		Gasfabriek ´s Gravendeel (Binnenmaas)	€ 23.637	€ 23.637	€ 0	Nee
			2		Kade 22 Piershil	€ 26.276	€ 26.276	€ 0	Nee
			3		Van der Seijde Strijen	€ 30.291	€ 30.291	€ 0	Nee
			4		Margrietweg Nieuwpoort	€ 6.742	€ 6.742	€ 0	Ja
			5		Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	€ 2.850	€ 2.850	€ 0	Ja
			6		Graafland 63 Groot-Ammers	€ 9.295	€ 9.295	€ 0	Ja
			7		Veerdam Papendrecht	€ 11.065	€ 11.065	€ 0	Nee
			8		Vml. Gasfabriek Sliedrecht	€ 13.852	€ 13.852	€ 0	Nee
			9		Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	€ 138.608	€ 138.608	€ 0	Nee
			10		Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	€ 2.854	€ 7.105	€ 0	Nee
			11		PFAS bronnenonderzoek	€ 4.252	€ 4.252	€ 0	Nee

	Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/07*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/08*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/09*
1	Gasfabriek ´s Gravendeel (Binnenmaas)	Ja	
2	Kade 22 Piershil	Ja	
3	Van der Seijde Strijen	Ja	
4	Margrietweg Nieuwpoort	Ja	
5	Weiland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	Ja	
6	Graafland 63 Groot-Ammers	Ja	
7	Veerdam Papendrecht	Ja	
8	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	Ja	
9	Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	Ja	
10	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	Ja	
11	PFAS bronnenonderzoek	Ja	

Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/10*
Nee

IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*
			€ 7.847	€ 7.847	Nee

	Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*
1	Subsidieaanvraag	€ 951	€ 951
2	Deelname aan werk- en projectgroepen van het IBP	€ 4.899	€ 4.899
3	Aanleveren van data voor het IPB op verzoek van ODNL.	€ 476	€ 476
4	Activiteiten gericht op het krijgen van inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst en in de voor- en nadelen hiervan aan de hand van de uitgevraagde	€ 1.141	€ 1.141
5	Activiteiten gericht op de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet	€ 380	€ 380

EZK	F21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/05*
			€ 0	€ 0	Ja	Ja	Nee